

Saulėta, dieną 75°, naktį 60.
Saulė teka 6:13, leidžiasi 7:31

VOL. LV

Periodical Division
Washington, D. C. 20540

NAUJIENOS

THE LITHUANIAN DAILY NEWS

Chicago, Ill. — Ketvirtadienis, rugpjūčio-August 29 d., 1974 m.

Kaina 15c

204

The First and Greatest Lithuanian Daily in America
NAUJIENOS
The Lithuanian Daily News
Published by The Lithuanian News Publishing Co., Inc.
1739 So. Halsted Street, Chicago, Ill. 60608
Haymarket 1-6100
Over One Million Lithuanian In The United States

TURKIJA ATMETE KREMLIAUS PASIŪLYMĄ

PRANCŪZIJA PANAIKINO DRAUDIMĄ PARDUOTI IZRAELIUI GINKLUS

PARYŽIUS. — Prancūzijos vyriausybė nutarė užbaigti Vidurinių Rytų kraštams taikytą ginklų pardavimo draudimą, kurį paskelbė prezidentas de Gaulle prieš 7 metus. Ateityje prancūzų ginklus galės pirkti ne tik toliau nuo fronto esantieji arabų kraštai, bet ir Jordanas, Egiptas ar Sirija. Daugiausia nuo to uždraudimo nukentėjo Izraelis, kurio aviacija anksčiau buvo ginkluota išimtinai prancūzų gamybos lėktuvais. Dabar Izraelis vėl galės pirkti Prancūzijos ginklus.

Prancūzijos vyriausybei uždraudimas parduoti kovojančioms valstybėms ginklus padarė daug nepatogumų, kai paaiškėjo, kad Libijai parduoti Mirages naikintuvai paskutinio Egiptų karo su Izraeliu metu atsidūrė Egipte. Prezidentas Sadatas atvirai pripažino, kad jis gavo Mirazų iš Libijos. Prancūzijai todėl reikėjo arba ginklų pardavimo uždraudimą įjungti ir Libijai arba ji turėjo draudimą visai atšaukti.

Izraelio kariniai sluoksniai pareiškė, kad šiuo metu Izraelis gauna visus reikalingus ginklus iš Amerikos, tačiau politiniai sumetimais Izraelis gali vėl pradėti pirkti dalį ginklų ir iš Prancūzijos, kuri prieš 1967 metų karą buvo pagrindinė Izraelio ginklų tiekėja.

Prancūzijos prezidentas Valéry Giscard d'Estaing pasakė kalbą televizijoje. Jis išpėjo gyventojus, jog kova prieš infliaciją gali sudaryti jiems nepatogumų. Pagrindinis vyriausybės tikslas, šalia kovos prieš infliaciją yra išvystyti Europos vieningumą, pasakė prezidentas. Jis priminė klausytojams, kad buvęs JAV prezidentas Nixonas išleistas ir, naujas prezidentas Fordas, perimdamas pareigas, abu pasakė kalbas apie vidaus ir užsienio reikalus, tačiau ne vienas savo kalboje nepamėnė žodžio "Europa". Iš to galima padaryti išvadą, kalbėjo d'Estaing, kad tik pati Europa gali susiorganizuoti ir gali pasikliauti tik savim. Modernus pasaulis tik tada bus tikrai modernus pasaulis, kai Europa nebebus išbraukiama iš to pasaulio žemėlapių.

Nixonas nusisamdė naują advokatą

WASHINGTONAS. — Buvęs prezidentas Nixonas nusamdė naują advokatą Herbert Miller Jr., kad jis atstovautų buvusį prezidentą Watergate byloje. Pirmas advokato uždavinys būtų įtikinti specialų prokurorą Leoną Jaworski, kad jis nebekaltintų Nixono Watergate byloje. Anksčiau advokatas Miller gyne buvusį prokurorą Kleindienstą.

Prieš kelias dienas Nixonas paskambino savo rėmėjui Dan Kuykendall, respublikonui atstovui iš Tennessee ir klausinėjo jį apie nuotaikas krašte. "Kaip tau atrodo, ar žmonės norės dar nugriauti ir kaulus?", klausė buvęs prezidentas. Kongresmanas jam atsakė, kad kiek jis žino, daugumas amerikiečių mano, kad Nixonas jau pakankamai nubautas. Nixonas nusišundė, kad jis turi sunkumų su Jaworskiu, kuris ketinais kelti Nixonui kriminalinę bylą.

JAKARTA. — Indonezijos vyriausybė, susirūpinusi savo miškais, įsakė pirktiems 15% sumažinti medžių kirtimą.

IŠ VISO PASAULIO

BEIRUTAS. — Graikų katalikų patriarchas Maximos Hakim atvyko į Romą pasimatyti su popiežium Pauliu ir prašyti jo paramos gelbstint Jeruzalės arkivyskupą Cappucci, kuri suėmė, apkaltinę ginklų kontrabanda ir šnipinėjimu, Izraelio saugumo valdininkai. Patriarchas Maximos pareiškė, kad arkivyskupas turėjo būti laikomas namų arešte, o ne kalėjime, kur jis pradėjo bado streiką.

MANILA. — Filipinų prezidentas Marcos atidavė suimtą jėzuitą Jose Blanco katalikų bažnyčios priežiūrai. Kunigas buvo kaltinamas samokslu prieš valdžią. Katalikų bažnyčios vadai įrodė prezidentui, kad saugumo pareigūnai neturėjo teisės pulkti katalikų naujokyno ir ten daryti kratos.

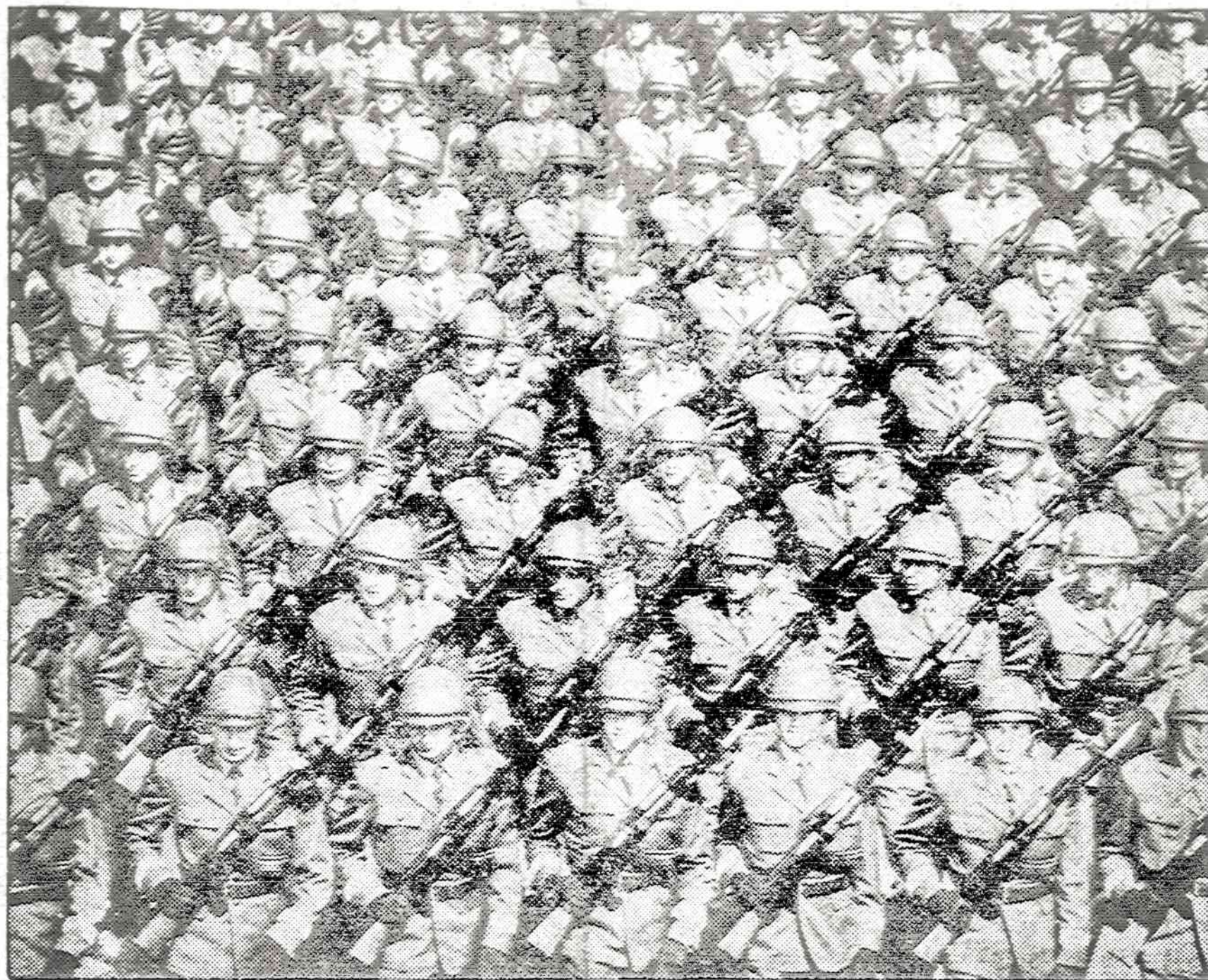
KUWAITAS. — Naftos valstybės planuoja investuoti savo milijoniskus pelnus į Vakarų valstybių bonus. Britanija tikisi, kad Kuwaitas pirs britų bonų už 1.8 bil. dol. Saudi Arabija tariasi su Amerikos valdžia dėl 12 bil. dol. investavimo, tačiau arabai reikalauja garantijų, kad infliacija nesumažins jų investicijas.

ROMA. — Vatikanas paneigė vokiečių spaudos žinias, kad bankrutavęs Hamburge privočiui bankui, Vatikanas turėjo didelių nuostolių. Vatikanas pinigai Bankhaus Wolff banke buvo įdėti per žinomą italų finansininką Michele Sindona ir jo Banca Unione Milane.

SEOULAS. — P. Korėjos opozicijos partija — naujieji demokratai — praėjusią savaitę išsirikino naują vadovybę. Naujas pirmininkas Kim Young Sam pirmoje spaudos konferencijoje pareikalavo, kad vyriausybė pakeistų konstituciją ir diktatorių metodus, kurie skaldo ir silpnina kraštą.

MUENCHENAS. — Bavarijoje mirė 76 metų Otto Strasser, kuris nacionalsocializmo įsistatymo metu buvo tos partijos teoretikas. Jis ejo prieš kapitalizmą ir prieš marksizmą. Vėliau jis susipyrko su Hitleriu, kuris jam buvo per daug dešinys. Strasseris buvo vadinamas "Hitlerio Trockiui" ir ilgai gyveno užsieniuose.

ROMA. — Kadizmo mieste, Ispanijoje, mirė 68 m. Italijos princas Junio Valerio Borghese, vadinamas "Juodojo princu". Jis bandė po karo atgaivinti Italijoje fašistų organizaciją, įsteigdamas pusiau slapta "Tautinį Frontą", kuris buvo dar dešinys. Jis už oficialią neo-fašistinę organizaciją — "Italijos Socialinį Judėjimą". Karo metu princas Borghese vadovavo specialiam karo laivų daliniui, kurio mažai laivai puldavo sąjungininkų uostus.

Lenkijai švenčiant 30 metų komunistinio režimo sukaktį, Varšuvoje įvyko kariuomenės paradas. Nuotraukoje matome tvarkingai žygiuojantį pėstininkų pulką. Nežinia tik, ar šie lenkų kariai, karui kilus, kovotų už Maskvos priemestą komunizmą.

FBI renka žinias apie Rockefellerį

NEW YORKAS. — FBI valdininkai jau pradėjo teirautis tarp New Yorko politikų apie viceprezidento vieton nominuotą Nelsoną Rockefellerį. Daug asmenų buvo klausinėjami, ar jie nežino priežasties, kodėl Rockefellerio nereikėtų patvirtinti. Tie politikai, kurių FBI dar neklausinėjo, susirūpino, kad jais ši agentūra nepasitiki ar nelaiko pakankamai svarbiais. Kiekvienas nori, kad jį klausinėtų apie garsų milijonierių politiką.

Rockefelleris jau įteikė kongresui savo pajamų mokesčių dokumentus nuo 1967 metų iki pernykščių metų. Jo advokatai sako, kad tai tik viena dokumentų dalis, jį bus įteikta daugiau, kad kongresas, prieš patvirtindamas Rockefellerį, daugiau apie jį žinotų.

Dažnėja puolimai prie Jordano upės

TEL AVIVAS. — Izraelio vyriausybė paskelbė, kad padidėjo palestiniečių partizaninė veikla iš iki šiol ramaus Jordano. Praėjusią savaitę buvo sugauti septyni palestiniečiai, bandę peržengti Jordano upę iš Jordano į Izraelio okupuotą zoną. Jie visi atvyko per Jordaną iš Sirijos.

Užimtuose miestuose buvo išaukštos kelios bombos ir keli sapofazo veiksmai. Izraelio pareigūnai mano, kad Jordano karalius nori pabrėžti, jog Izraelis turi pradėti su juo derybas. Iki šiol jis palestiniečių veiklą prieš Izraelį draudė, o dabar padarė, kad sieną nebus tokia ramiai, ateityje, jei Izraelis nepardės derėtis su Jordanu.

➤ Rugpjūčio 23 d. kongreso narių delegacijai bus parodyti Amerikos auksio sandėliai Fort Knox, Ky. Atsirado gandų, kad Ameriko jokių auksų neturi, todėl išduoda sekretorius William Simon nutarė kongreso narius nuraminti.

VĖLIAUSIOS ŽINIOS

➤ Prezidentas Fordas spaudos konferencijoje vakar buvo daugiausia klausinėjamas apie infliaciją, ekonominius reikalus. Jis pakartojo, kad infliacija yra priesa Nr. 1. Jis pažadėjo nemesti kainų ir algų kontrolės. Viceprezidentas Rockefelleris, jei jis bus patvirtintas, turės svarbių uždavinių vidaus reikaluose, pasakė prezidentas. Jis pareiškė, kad Amerikos bazė Indijos vandenynė yra reikalinga. Prezidentas pareiškė, kad reikia rasti atsakymą Viduriniuose Rytuose pastoviai ir teisingai taikiai garantuoti. Kubos klausimu Fordas pareiškė, kad Amerika derins savo politiką su kitomis Amerikos Sąjungos valstybėmis. Jis pripažino, kad demokratams iki šiol jam buvo draugiški ir bendradarbiavo. Jis pareiškė viltį, kad rimtuose vidaus ar užsienio politikos klausimuose tas bendradarbiavimas vyks toliau.

➤ Europos Rinka ir Japonija paskelbė, kad jos pirs mažiau pašarinių javų iš Amerikos. Amerikai prašant jos savanoriškai sumažino pirkimus 10%.

➤ Japonijos premjeras Tanaka rugsėjo mėn. atvyks į Washingtoną.

➤ Shell naftos bendrovė paskelbė, kad priešingai ankstyvesniems pareiškimams, prieš Vietnamo nėra pakankamai naftos, kad ją apsimokėtų komerciškai eksploatuoti.

➤ Kipro saloje vakar turkų kariuomenė pažengė pirmyn apie 3 mylias.

➤ Sovietų kosmonautai vakar sugrįžo atgal į žemę. Amerikos erdvės specialistai neabejoja, kad skridimas buvo taip greit nutrauktas dėl nežinomo gedimo. Kosmonautai gavo įsakymą grįžti po 40 valandų erdvėje.

➤ Italijoje buvo nutrūkusi elektros grėvė, ir aptemdė pusę Italijos.

➤ Baltimorės policija pažadėjo po 50 dol. už kiekvieną policinai atiduotą ginklą ir 100 dol. už žinią, kur yra nelegalus ginklas. Policija per 5 dienas surinko virš 2,000 ginklų.

Prezidentė Peron nesutraukė masių

BUENOS AIRES. — Vos keli tūkstančiai žmonių susirinko paklausti prezidentės Isabelės Peronienės pirmos "masinio mitingo" kalbos istorinėje Plaza da Mayo. Šis mitingas buvo susaustas pagarsinti vyriausybės nutarimą nacionalizuoti naftos produktų paskirstymą ir pardavinėjimą Argentinoje.

Prezidentė Peron naudojo daug savo vyro Perono išsireiškimų ir bandė net rankų gestus imituoti. Ji dar kartą žadėjo sekti savo mirusio vyro pėdomis ir įgyvendinti jo idealus, ji priminė ir buvusią Perono žmoną Evą Peron, kurios siekimus ji bandysianči įgyvendinti.

Argentinoje toliau vyksta kovos tarp nuosaikiųjų ir kairiųjų peronistų. Daug rūpesčių vyriausybei sudaro Cardobos darbininkų neramumai.

LEXINGTONAS. — Buvusio Illinois gubernatoriaus Otto Kernerio advokatai paskelbė, kad jie prašys Kernerį paleisti "ant parolės" spalio mėn. Kerneris pradėjo bausmę liepos 29 d., tačiau advokatai nurodo, kad teisėjas Robert Taylor, nuteisdamas Kernerį trimis metams kalėjimo, rekomendavo greitą parolę. Ji paprastai svarstoma, kai kalinys atlieka trečdalį bausmės.

Admirolas Elmo Zumwalt, buvus karo laivyno operacijų viršininkas, ragina gynybos departamentą išplėsti laivyną ir atnaujinti karo laivus, nes sovietų laivynas gali paimti pasaulio laivų dominuojančią poziciją.

TURKAI SIŪLO GRAIKIJAI DERĖTIS BE JOKIŲ PAŠALINIŲ TARPININKŲ

Turkija atmetė Sovietų Sąjungos pasiūlymą, kad Kipro salos reikalai būtų svarstomi padidintoje konferencijoje. Jungtinių Tautų Saugumo Tarybai dalyvaujant. Turkija paragino Graikiją neatidėliojant pradėti derybas Zenevoje. Turkų atsakymą sovietams įteikė užsienio reikalų ministeris Gunes per sovietų ambasadorių. Ministeris griežtai atmetė Maskvos tvirtinimą, kad Kipro krizė parodo bandymus paversti Kipro salą Nato karinės organizacijos baze.

Isteigta Kipro Išlaisvinimo Armija

NICOSIA. — Užsienio korespondentai skelbia, kad Kipro saloje jau įsteigta pusiau slapta partizanų organizacija, kuriai vadovauja buvęs Tautinės Gvardijos majoras. Šios organizacijos reikalams lėšų davusi ir Graikijos vyriausybė — vieną mil. dol. Aukų ateina iš graikų Britanijoje ir Amerikoje.

Salia graikų EOKA-B grupės karių, kurie nuvertė arkivyskupą Makarios ir siekia susijungimo su Graikija, partizanų grupė dalyvauja ir buvęs Makarios rėmėjas, Taktinės Policijos vyrai. Naujoji organizacija vadinama Kipro Išlaisvinimo Armija ir jau turi 300 narių.

Partizanų grupė buvo įsteigta Limassol mieste, pietinėje salos dalyje. Neabejojama, kad apie šią "slaptą" organizaciją žino ir jai pritaria dabartinė Kipro valdžia, kurios prezidentas Clerides pavadino naują armiją "nelegaliai apsiginklavusiais elementais", tačiau pridėjo, kad jokia Kipro valdžia negalės tokios veiklos užginti, kol saloje bus turkų okupacijos jėgos.

Saxbe kritikuoja socialinį klimatą

ČIKAGA. — Valstybės prokuroras William Saxbe, kalbėdamas į Čikagoje suvažiavusius policijos vadus ir viešojo saugumo pareigūnus, išpėjo, kad įstatymų saugojimo įstaigos pralaimi kovą prieš nusikaltimus. Saxbe pranešė, kad greit bus paskelbta statistika, kuri parodys, kad nusikaltimai Amerikoje pernai pakilo 6%. Paskutiniame praėjusių metų ketvirtyje nusikaltimų buvo 16% daugiau, negu tuo pačiu laiku 1972 m., o šiais metais per pirmą ketvirtį nusikaltimų buvo 16% daugiau už 1973 metų pirmą ketvirtį.

Prokuroras Saxbe pareiškė, kad šitokia padėtis negali tęstis, nes Amerikai gresia galimybė tapti "policijos valstybe" su įvairių laisvių užgniaužimu.

Prokuroras kalbėjo, kad viena svarbiausių priežasčių dėl policijos nesėkmių yra tendencija dėl nusikaltimų kaltinti visus ir viską, išskyrus pačius nusikaltėlius". Aš įsitikinęs, kad didelė dauguma nusikaltėlių daro nusikaltimus, nes jie nori nusikaltimus daryti. Daugumas mano, kad šansas būti sugautiems yra mažas, ir šansas atsidurti kalėjime, net ir pagautam, yra dar mažesnis", pasakė Saxbe.

Jis siūlė padidinti nusikaltėlių riziką ir įtikinti galimą nusikaltėlių, kad pagautas, jis tikrai atsidurs kalėjime. Saxbe kritikavo "socialinį Amerikos klimatą", kur viskas galima, kur tėvai neaukleja vaikų ir nenauklėja disciplinos, alkoholis

Turkijos nota sako, kad turkų karinis įsikišimas buvo skirtas išlaikyti Kiprą nepriklausomą, nes buvo aiškių bandymų sujungti Kiprą su Graikija. Tuo atveju, jei Graikijos planai būtų pavykę, būtų galima kalbėti apie Kipro patekimą į Nato sąjungos rankas, nes Graikija yra Nato narys. Turkija tokiam salos prijungimui priešinosi praeityje ir dabar priešinosi, sakoma notoje.

Turkija, nors vertindama sovietų konstruktyvią laikyseną nuo pat Kipro konflikto pradžios, atsargiai žiūri į pasiūlymą spręsti Kipro reikalus dideliame forume. Tas tikrai atneštų Kipro nepriklausomybės suvaržymus, sako turkų nota. Sovietų pasiūlymas atidarytų duris nuolatiniams Saugumo Tarybos nariams kištis į salos reikalus, spręsti Kipro reikalus ir jo politiką. Tas atsilieptų ir ateitai, nes Saugumo Taryba norėtų kištis ir į visų kitų šalių reikalus visur ir visada, kai tų šalių problemas sukeltų didesnis ar mažesnis tarptautinių susirūpinimų.

Turkija pareiškė, kad ji pasirodys pradėti savo karo jėgų mažinimą Kipre, kai tik bus garantuotas Kipro turkų gyventojų saugumas. Turkija siūlo leistų apie 30,000 turkų civilių išeivyti į šiaurinę, Turkijos okupuotą Kipro dalį, kur jie bus saugūs nuo graikų persekiojimų.

Turkijai atmetus Sovietų Sąjungos siūlomą plačią konferenciją, Kipro salos valdžia, sekdamas Atėnų vyriausybės sprendimą, paskelbė priimanti Maskvos siūlymą.

Ruošiasi antrai derybų daliai

WASHINGTONAS. — Sekretorius Kissingeris žada spalio mėn. vėl vykti į Vidurinius Rytus derėtis dėl taikos klausimų su arabais ir Izraeliu. Šiandien į Washingtoną atvyksta Saudi Arabijos užsienio reikalų ministras Omar Saqqaf. Rugsėjo 10 atvyks Izraelio premjeras. Po to, kai visų nuomonės Kissingeriui bus aiškios, bus bandoma pradėti antrą derybų "rundą". Pažangos nebuvimas, Kissingerio nuomone, gali sukelti naują krizę.

Arabų vadai yra pasiruošę spalio mėnesį suvažiuoti į naują konferenciją, kurioje bandys nustatyti vieną politiką Izraelio atžvilgiu. Šiuo metu jie patys nesutaria, kokį vaidmenį skirti derybose palestiniečiams ir kas turi pirma derėtis su Izraeliu: Egiptas, Sirija ar Jordanas.

žydi, pornografija taip paplitusi, kaip beisbolas". Mes visi sėdime, lyg "zombies", kada mūrai atsidurs kalėjime. Policija viena nieko negali padaryti, moralę pakelti gali tik pati visuomenė, pasakė valstybės prokuroras.

NAMIE IR SVETUR

YUCAIPA, Kalifornija. — Apie mus, kaliforniečius, kitų vietovių korespondentai taip atsiliepia: Jūs, vargšeliai, sako, ne vandens, ne oro savo neturite. Kas iš tos jūsų Kalifornijos. Džiaugiatės, kad kaitros ir sausras uodus išmarino. O gyvųjų vis dar pasitaiko...

Pykti negalima, nes teisybę sako. Čia daug kas skolytu vandeniu iš Colorado River kavą verdasi. Toks prašmatnus Los Angeles Metropolis orą labai pasmardintą turi. O karštomis dienomis ir to pritrūksta, uždraudžia vaikams lauke žaisti, kad į jaunus plaučius perdaug smogo nepritrauktų.

Mes čia, Yucaipoj, tokių bėdų mažiau turime. Geriame vandenyje iš vietinių šaltinių, aišku, per malonę Water Departmento. Žinoma, vandens saskaita reikia laiku apsimokėti. O nuo Los Angeles smogo mus apsaugo keli kalnagubriai, mums palankioje padėtyje išsiriškiavę. Gal dėl tos priežasties lietuviai, kurie pasižymi landumu ir praktiškumu, bando čia įsikurti. Tegu, sako, miestelis negarsus, ne pelningų gydyklų, ne dangoraižių neturi; net ir milijonieriai nebando čia prašmatnias vilas statyti; bet šiaip eiliniai piliečiai pasijunta laisvi, ir, jei kas nori, ožkas

ir kralikus gali auginti — miesto ponai nedraudžia.

Kelionėje nuo vieno vandenyno iki kito teko susitikti ir pasikalbėti su Arkansas hotspringiečiais. Pasitaikė toks, turbūt, išrankesnis, ir sako:

— Kas iš to Hot Springs: persenę viešbučiai, erkės, čigeriai, gyvatės, o už jas dar baisesnės pasiutobės — pletkininkės, net ir bažnyčioje prikrintančios...

Bandžiau tautietį raminti. Pas mus, Yucaipoj, sakau, erkių neteko matyti, bet šimtątojų — tai knibždėti knibžda. Ir, taip vadinamo, arklių ir karvių aromato apstu. Šiaip mes neturime kuo skystis. Pletkininkės, turbūt, bus išskelavusios, iš kur niekas negrižta — neteko susitikti. Priminiau jam apie rašytojos B. Taujenis rašinį. Sakau, va, liaupsinimas per kraštus liejasi. Pagal ją, jūs čia gyvenate lyg izraelitai pažadėtoji žemėj. Ko jums trūksta. O kitas autoritetas, ponis L. Gudeliene, su ja sutinka...

Man nebaigus, hotspringietis šoko lyg akis išdeges:

— O ar skaitai žurnalisto P. Šmeišnio korespondencijas? Tai tikri tiesos deimantukai, faktai, kurie akis kai kam bado...

Nesugalvojau, kaip išsėdusį hotspringietį nuraminti. Buvo aišku, kad B. Taujenis buvo užmynusi ant skaudžiausio mozo: lo: vargšus skurdžius pažemino...

Prieš apleisdamas garsųjį Hot Springs kurortą, sustojau pas atostogaujantį literatą, kuris žemaitišką užsispyrimu bandė iš jau senstėjusio savo kūno išvaryti šaknis įleidusią gelą. Pasitiko mane literatas su plačia šypseną ir gana vikriais judesiais. Matyt, kurorto mineralai ejo į jo sveikatą. Kalba tuoj nukrypo į jo mėgiamą temą — raštus.

— Matai, tamstele, — dėstė siurbdamas kažkokį mineralinį skystį ir man jo siūlydamas, — prof. Skardžius daug ką parašė ir dar-rašo. Rukienė išleido savo atsiminimus, Ryliskis parašė knygą ir įdavė Čikagos leidėjui su \$5000, tik neteko nugirsti, kiek vietiniai veiksniai ir jo kolegų mokytojai tam kultūriniam darbu patalkininkavo... Dabar svarbiausias uždavinys — tai surinkimas ir išleidimas Bronės Taujenis raštų, kurie sudarytų lietuviško Hot Springs įsikūrimo ir augimo istoriją. Paillustruota tinkamais paveikslais, knyga būtų labai graži ir įdomi ne tik vietiniams, bet ir platesniems lietuviškiems sluoksniams. Tai būtų lyg vadovėlis lietuviškų kolonijų organizatoriams ir steigėjams. Tą darbą hotspringiečiai turėtų atlikti prieš savo bažnyčios pastatymą...

Dėstė literatas savo mintis, lyg iš maldaknygės skaitė. Matyti buvo, kad žmogus buvo gerai širdis ir niekam nepavydėjo laurų.

Padėkojau už mineralinį skystį, kurio jau buvo išlūgęs net du stiklus, už įdomų pašnekės literatūrinėmis temomis ir atsisveikindamas pasakiau:

Apsilankyk Yucaipoj. Ko ko, bet saulės mes turime užtektingai ir visiems už dyką duodame. Yucaipietis

NEPALO KEISTENYBES

Neseniai mūsų keliauninkas Walter Rask-Rasčiauskas aprašė Nepalo gamtą, žmones bei įvairius nuotykius su gyvuliais ir su žmonėmis. Taip pat pasakdo žinios apie Sniegžmogį, kuris primušė kaimenę gananciai mergaitę. Ten dar daugiau yra keistenybių.

Swayambhunath vietovėje yra šventykla, ant kurios visų 4 sienų išpašytos akys. Aplink šventyklą visame plote, kur tokios akys galėtų matyti, yra negalima arba draudžiama įeiti jautiams. Ūkininkai ten žemę dirba tik rankiniais įrankiais. Ta tradicija arba prietaras laikosi virš 2,200 metų.

Vienos Himalajų kiltis moterys puošiasi įsiverdamos žiedus į ausis ir į panosę. Betgi moterims, turinčioms 7 berniukus, suteikiama privilegija: jos turi teisę įsiversti rinkę į veido skruostą.

GARBĖ IR PINIGAI

William de la Pole buvo pirmasis anglų pirklys pakeltas į kilminguosius Knight titulu. Už tą garbę jis sumokėjo Anglijos karaliui Edwardui 3-jam 2 milijonus dolerių.

Garsus flamandų dailininkas Peter Paul Rubens (1577—1640) gavo tokį pat laipsnį daug pigiau ir visai nenorėdamas. Anglijos karalius Charlis I-sis pakvietė jį išdekoruoti lubas. Baigus, karaliui trūko 15,000 dol. sumokėti už darbą, todėl pasiūlė titulą. Abu buvo patenkinti: karaliaus rūmų lubose buvo nupiešti riebiūs herubiniai ir kūnigos moterys, o paprastas flamandas galėjo didžiulius savo titulu ir karaliaus draugyste.

• Falkenbergo mieste viečiai pastatė kalbančiam kraliui paminklą. Jie jo niurnėjime girėdavo linkint gero rytmečio — Gutten Morgen — garsus.

Kodak bendrovės paskelbtame skautams konkurse viena geriausių nuotraukų buvo pripažinta David Davis, kuris pagavo savo seserį, išsirančią iš šeimos plaukymo baseino. 15 metų skautas laimėjo 1,000 dol. stipendiją.

ATSIMINIMŲ SKIRSNELIS

53

Kaip Jurgelionis "taisė" Naujienų namą

Kleopas Jurgelionis, tapęs Naujienų biiznio vedėju, tarėsi ne su valdyba, bet su Grigaičiu arba su niekuo nesitarė — elgėsi, kaip viešpats.

Pirmas dalykas — prisisamdė mergių, o kai jos netilpo raštinėje, jis pradėjo ardyti sienas ir suleisti 3-4 kambarius į vieną. Jis išvarė du daktarus, čia turėjusius savo kabinetus, išvarė Kemežą, žymantą su motina — žemaitę ir Jamontą, kuris nuomavo mažą kambarėlį antrame aukšte.

Bendrovė neteko apie 100 dol. per mėnesį pajamų — nuomų. Valdyba nuo pat Naujienų pradžios taupė dolerius ir pusdolerius, o Jurgelioniui šimtinės — vieni niekai! Suprantama, kad valdybai suskandėjo širdis.

Bet tas dar ne bėda. Bėdos pradėjo reikštis, kai, išgriovus sienas, pradėjo griūti namas. Ki-lo pavojus, kad įgrius į aną priekinę kambarį lubos su ten gyvenusiu sargu ir su stogu viršų jo. Teko dėti sustiprinimus.

Išgriovęs trijų kambarių sienas, pradėjo griauti redakcijos kambarius pirmame aukšte, namo viduryje, o redaktorius perkėlė į Kemežų nuomotąs patalpas. Bet ir tenai namas užprotestavo: emė siubuoti grindys ir grumoti redaktorius numesti žemyn su visu jų inventoriu. Skubiai reikėjo dėti siją (senoviskai: balkius) ir statyti stulpus. Bet ir tame darbe anie meistrai neapskaičiavo: pradėjo smukti žemyn pirmosios grindys. Be to, lubų plasteris virš linotipų pradėjo kristi. Vėliau pasirodė, kad sienų išėmimas buvo nereikalingas — teko statyti naujas sienas. Taip, mūsų pirkėtas ir neseniai pataisytas namas mažne sugriuvo nuo Jurgelionio remonto.

Vieną kambarėlį, antrame aukšte buvo užėmęs ir patogiai įsitaisęs bendrovės išdininkas K. Jamontas ir, kada jis nesu-skubo greit išeiti, viena Jurgelionio mergė — "filing Clark", nešė į aną kambariuką pundus visokių popiergalių ir krovė. Į metus tasai kambarėlis buvo kimšte prikimštas popiergalių. Mat, anai mergei buvo įsakyta nenumesti jokio popierėlio, kuriame Jurgelionis ką nors parašė ar padiktavo. Vėliau skudurininkas du vežimu tu popiergalių išvežė.

nus metus už 50 dol. per savaitę algą ir "bonus". Bonai bus apskaičiuoti po metų. Kiek per metus Naujienų biiznis padidės, pusė to padidėjimo bus išmokėta Kleofui Jurgelioniui bendrovės šerais. Naujienų bendrovės prezidentas P. Galskis tą kontraktą pasirašė. Direktorių susirinkimas, kuriame aš nedalyvavau, kontraktą patvirtino.

Kada aš, gal po 6-7 savaitių nuvažiauvau į Naujienas ir pamaciau "remontą", mane lyg perkūnas pritenkė. Aš pradėjau žemaitiškai keiktis ir skandalyti, bet Grigaitis mane ramino, sakdamas, kad aš nesuprantas biiznio. Tasai biiznis dabar esąs ne toks, koks buvo prie tris mėnesius. Esą įvesta Foreign Exchange, reikią daugiau vietos, daugiau darbininkų...

— O skolų ar daug atmokėjot? — klausinėju ir aiškinau, kad valdyba yra įsipareigojusi skolų mokėjimą prižiūrėti ir sekti.

Grigaitis negalėjo paaiškinti, o Jurgelionis pasakė, kad skolos "bus mokamos".

Tarp anų diplomuotų galvų, aš pasijutau menkutis, silpnutis ir, beveik, netinkamas jų draugystėje.

Jurgelionis buvo rimtai pasišovęs tapti milijonieriumi. Ant savo rašomojo stalo, vaizdžiai prieš akis, turėjo pasidėjęs kny-

ga: "How to become a millionaire at forty?" Jis tada buvo 34 metų, gimęs 1886, tai dar turėjo šeseris metus pasiekti tikslą. Ar pasiekė? — apie tai parašysiu kitą skirsnelį.

Juozas Smotelis

LAI GYVUOJA JAUNIMAS

Isaak Ben Joel Hakohen (1757—1787) paskirtas Korzec miestelio, Lenkijoje, vyresniu rabinu jam esant tik 14 metų amžiaus.

James Christian tarnavo Anglijos karališkame laivynė ir 1704 m. buvo sužeistas Gibraltaro mūšyje. Tada jis turėjo 12 metų amžiaus. Tas karališko laivyno karo veteranų narys mirė 1807 m., sulaukęs 115 m. amžiaus.

Richard Porson (1759—1808) buvo priimtas į Eton kolegiją einant 15 amžiaus metų. Jis atmintinai mokėjo Horacijaus ir Virgilijaus eilėraščius lotyniškai ir Homero Ilijadą graikiškai.

Robert de Sorbon (1201—1274) studijudamas Paryžiuje turėdavo eiti elgetauti, kad nemirtų iš bado. Vėliau jis įsteigė garsųjį Sorbone universitetą.

SKAITYK IR KITA! PATARK SKAITYTI DEMOKRATINI DIENKASTI! "NAUJIENAS"

J. AUGUSTAITIS

ANTANAS SMETONA IR JO VEILKLA

154 psl. knyga.

Kaina \$2.50

Nei vienas žmogus, noris pažinti nepriklausomos Lietuvos ir Antano Smetonos valdymo laikotarpį, negalės apsieiti be J. Augustaičio paraštos studijos. Ši knyga būtina kiekvienam, norinčiam pažinti netolimą Lietuvos praeitį. Lietuvoje gyvenusieji ir Smetonos valdymo laikotarpį pažįstantieji žmonės tvirtina, kad J. Augustaitis teisingiausiai ir tiksliausiai aprašė ir įvertino Antano Smetonos veiklą.

J. Augustaičio knyga galima gauti "Naujienose" darbo valandomis. Kas negali užteiti "Naujienas", tai prašomas persiųsti \$2.50 čeki arba Money Order, pridėdant 20 c. persiuntimui pastu, tokiu adresu:

NAUJIENOS

1739 So. HALSTED STREET, CHICAGO, ILLINOIS 60608

Gavę pinigų, tuojau knygą pasiųsime.

1974
Plymouth-Chrysler-Imperial

Duster 2-Door Hardtop
\$2,695.00 — 6 CYLINDERIŲ, PIGI LICENCIJA

- Mes stengiamės duoti lietuviams geriausią patarnavimą ir geriausias pirkimo sąlygas.
- Turime jaunuoliams mašinų pradedant nuo \$100.

BALZEKAS MOTORS
4030 So. Archer Tel. VI 7-1515

NAUJIENU RUDENINIS PIKNIKAS

IVYKS SEKMADIENI,

Rugsėjo mėn. 8 d.

POLONIA GROVE

4604 ARCHER AVE. (prie 46-tos gatvės)

Visi lietuviai maloniai kviečiami į "N." pikniką

It's a question of maturity.

A lot of people don't buy U.S. Savings Bonds because they think it takes them 10 years to mature. Take another look. The old green Bond ain't what it used to be. Now Bonds mature in less than 6 years.

That's one reason Bonds are so popular nowadays. They're simple to buy, and one of the surest ways to build a nest egg for something (or someone) special.

U.S. Savings Bonds. Maturity at 5 years, 10 months. If you don't

want to use that money right away, there's a 10-year extension privilege. Either way, you'll find that Bonds mature at just the right age for you.

Bonds mature in less than six years. Now U.S. Bonds pay 5 1/2% interest when held to maturity of 5 years, 10 months (4 1/2% the first year). Bonds are redeemable at any time, without penalty. If you need them, they can be cashed at your bank. Redeem in not more than \$1,000 or local savings bank, and interest is not subject to deferred until redemption.

NAUJIENOS

1739 So. Halsted Street

Chicago, Ill. 60608

LIETUVISKU LĖTUMU

LIPDOMA ISTORIJA

(Tęsinys)

Lietuviškos veiklos mėnesiai ilgesni negu kalendoriniai. Nėra žinių, ar komisija ką nors atliko P. T. pagedavimu Tarybos 1973 spalio 7 protokolais skelbta:

"SLA istorijai išleisti komisijos vardu raportą pateikė Prezidentas Povilas Dargis, pareikšdamas, kad į šį posėdį buvo pakviesti ir istorijos autoriai. Nors jų keturi, bet posėdyje tegalėjo dalyvauti du: Antanas Diržys ir Jonas Valaitis (Centro sekretorius Algirdas Budreckis spalio 6 atsisakė dalyvauti ir buvo išvykęs perimti naują tarnybą Bostone). Prezidentas nurodė, kad istoriją rašo autoriai Vytautas Širvydas ir Jonas Valaitis (1886—1915 tarpsnis), Antanas Diržys (1915—1944), Algirdas Budreckis (1944—1970), kuris yra padaręs ir paskutinių dviejų dalių anglų kalba santrauką. Posėdyje dalyvavę autoriniai tikrinio, kad SLA istorija lietuvių kalba bus galutinai baigta šių metų pabaigoje. Po to, bus ruošiamas galutinis priedas anglų kalba, skirtas čia gimusiems ir lietuviškai nebekalbantiems kartai".

Pildomoji Taryba nutarė

leidžiamą veikalą pavadinti Susivienijimo Lietuvių Amerikoje 86-rių metų istorija. Fotografijų įdėjimas atidėtas svarstyti, kai jau bus turima galutinai spaudai paruoštas tekstas. Sekančiam P. T. suvažiavimui komisija buvo įpareigota parūpinti šitokių duomenų: kiek planuojama egzempliorių spausti, kurioje spaustuviėje, kiek spausdinimas kainuos, ir kokia kaina leidinys bus pardavinėjamas.

Pildomosios Tarybos 1974 vasario 28 posėdžio protokolais skelbta:

"SLA prezidentas Povilas Dargis raportuoja, kad, pasirenkama 53-čio ir 64-to SLA seimų nutarimais, P. T. sudarė komisiją išleisti SLA istoriją. Būdamas šios komisijos pirmininku, galiu pranešti, kad prie eita prie šitokio supratimo: SLA istorija turi būti išspausdinta lietuvių kalba, su santrauka anglų kalba, bet viskas vienoje knygoje. Lietuvių kalba būtų apie 400 puslapių, anglų kalba apie 100. Veikalo turinį sudaro trys Susivienijimo laikotarpiai: 1) seniausias (1886—1915), parašytas Vytauto Širvydo ir Jono Valaičio; 2) pasaulinių karų tarpsnis

Prezidentas Fordas, paskelbdamas rugpjūčio 26 d. Moterų Lygybės dieną, priėmė Baltuose Rūmuose kongrese esančius moteris. Nuotraukoje iš kairės: Louisianos atstovė Corinne Boggs, Massachusetts — Margaret Heckler, New Yorko — Bella Abzug ir Brooklyn Shirley Chisholm.

(1916—1944), parašytas Antano Diržio ir pokarinis (1944—1970) parašytas Algirdo Budreckio. Anglų kalba santrauką paskutinių dviejų dalių jau paruošė Algirdas Budreckis; pirmosios ruošia Vytautas Širvydas.

"Visi keturi autoriai savo dalis jau yra parašę ir darbą užbaigę. Lieka įdėti darna suderinti ir parašytą medžiagą išspausdinti ir nustatyti puslapių skaičių (500), išlyginti kalbą, išbraukti pasikartojimus ir viską apipavidalinti kad būtų galima įteikti spausdintuvei spausdinti. Šiam posėdžiui siūlau nutarti egzempliorių skaičių, pardavinėjimo kainą, platinimo būdus ir paplanuoti pasitarimus su spausdintuve, kada galutinis tekstas bus paruoštas."

Už poros dienų kovo 2 d. posėdžio protokole skaitome:

"SLA istorijos leidimo komisijos pirmininkas Prezidentas Povilas Dargis raportuoja, kad nutarta spausdinti 2,000 egzempliorių, kur kiekviename būtų po 400 lietuviško ir 100 puslapių anglų kalba teksto. Būtų ir nuotraukų. Visų keturių autorių tekstai baigti. Algirdas Budreckis jau yra paruošęs anglų kalba santrauką savo ir Antano Diržio dalies, o Vytautas Širvydas rašo savo dalies santrauką. Lietuviško teksto turinio ir kalbos sutvarkymas pavestas Antanui Diržiui ir Algirdui Budreckiui. Kada viskas bus galutinai tvarkoje, Pildomoji Taryba paskirs komisiją tartis su spausdintuve. Posėdis ratifikavo jau išmokėtus keturiems autoriams avansus." (Atlyginimo autoriams jau pirmiau buvo P. T. nutarta po \$5 už spausdintą puslapį).

SLA planuojamos naujosios istorijos rašymo pasaulyje, amerikietiška tarant, esu "Johnny - come lately". Vietoj kovos lauką apleidusiu Juozo Petrėno, SLA prezidentas ir istorijos parūpinimo komisijos pirmininkas Povilas Dargis 1971 gruodyje paskyrė laikraštininką Joną Valaitį, bet Antanas Diržys netrukus pastebėjo, kad darbas apskrovusiam Tėvynę ir Vienybę re-

daguoti Jonui tiesiog nebuvo jama pasigauti laisvesnių valandėlių parašyti trūkstamą pirmąją SLA istorijos dalį. Jis patarė Valaičio našta perkelti ant mano pečių.

Pasinaudojęs Salomėjos Narkelūnaitės atvykimu į gimtinę, sutuoktuves Nashua, N. H. 1972 rugsėjo 3, Jonas per ją pateikė man savo draugišką diktatą "Gelbėk! ". Kadangi Amerikos lietuvių istorija yra mano gyvenimo "žirgiukas", arba "hobby", nors ir abejodamas, ar įstengsiu, kaip reikia, skubinti, sutikau.

1973 metų gale turėjau 250 mašinėlė rašytų puslapių 1886—1915 SLA istorijos dalies, kuriuos pasiunčiau Jonui Valaičiui. Nudžiugau, kad nemanoma leisti pirm 58-tojo seimo, nes atidėjimas suteikė progos viską iš naujo perrašyti bei pertvarkyti, ką dabar jau baigiu: 230 puslapių jau esu įteikęs Antanui Diržiui ir, tik, netrukus įteiksiu paskutinius 30 ar daugiau. Angliškos santraukos jau turiu 20 puslapių ir netrukus baigsiu kitą 20.

Tačiau prieš stoja visa eilė techninių klausimų. Svarbiausias yra, ar iš viso sveika "vienoje knygoje" sutalpinti ir lietuvišką ir anglišką tekstą. Mano nuomone (kuriai, rodos, pritaria ir Algirdas Budreckis) yra pirmiausia išleisti gerą lietuvišką SLA istoriją, o po to, vėliau gerą anglišką, nes pusiau lietuviškas, pusiau angliškas leidinys yra, kaip liaudies pasakos ožys, pusiau luptas, pusiau skustas, ir atrodo, nebus gražus. Tiems kurie lietuviškai nepaskaito, šis tekstas neįdomus ir jo neskaitys, o angliška santrauka nepatenkins tiklo turėti šio krašto kalbą gerą ir išsamią didžiausios Amerikos lietuvių organizacijos istoriją, kurią tikėtų parekomenduoti įsigyti universitetų, kolegijų ir miestų knygynams bei visiems čia gimusiems lietuviams, kurie dar turi šokią tokią lietuviškumą savių gūtą. Šiuo klausimu būtų naudinga išgirsti kitų nuomonę.

Tačiau, klausimui būtų naudinga, jei tie balsai būtų ne tokie, kaip 1907 referendumo Susivienijime Prieglaudos namo — ūkio klausimu. Astramskas cituoja nario Lukoševičiaus ano meto nuomonę: "Kas nepasvarstė ūkės pirkimo, tas balsavo pirkti; kas apsisvarsė ir gerai suprato sunkumus, balsavo prieš, o kas tik paviršutiniškai pagalvojo, balsavo atidėti toliau".

Kils trinties spausdintuvei parinkti. Čia ar eisi per kiemą ar ne, vistic mušti gausi. Mano nuomone, tėra vienas leidėjas, kuriam būtų galima patikėti laiku ir gerai naująją SLA istoriją išleisti.

Kils galvosūkių dėl fotografijų. Pirmoje 1916 istorijoje buvo 22 puslapiai fotografijų,

bet Susivienijimas po to išgyveno arti 60 metų. Išliko naujų veikėjų, naujų veidų, naujų seimų. Kaip atrinkti ir sudėti į planuojamą 500 puslapių knygą? Šalia to, būtų tikslu parinkti tokių senesniųjų veikėjų fotografijų, kurios dar nebuvo išspausdintos nei 1916 Istorijoje nei SLA Albume.

Rodyklė — index vėl galvosūkis. Mano 1940 metų knygoje J. O. Širvydas, kur 24 puslapiai skirti SLA 140—164), rodyklė užima 24 puslapius 494 puslapių knygoje.

Bendrai. Pildomosios Tarybos posėdžio protokolo žodžiai "išspausdinti 500 puslapių" primena senovės Gaikijoj "vaišingą" plėšiką Prokrustą, kuris su dideliu malonumu priimdavo visus pakeleivius, bet guldydavo tik į vieną tam tikslui pasidirbdintą lovą. Jei svečias buvo per ilgas, nukirdavo jam kojas, kad lovą įtilytų, jei būdavo per mažo ūgio, tai tempdavo iki ištempdavo reikiama ilgiu.

Chicago bus 59-to SLA seimo šeimnininkas. Tikima, kad jo delegatai jau didžiulius rankose turėdami "lietuvių" išleis-

lą naująją SLA istoriją. Pirmoji Amerikos lietuvių sostinė buvo Shenandoah, Pa., kur šiandien dar gyvas bent vienas lietuviškosios ugnies kursytojas, Šv. Jurgio parapijos klebonas kun. Juozas Antanas Karalius, duodąs nemažai pinigų įvairiems leidiniams. Antrąją sostinę būdavo New Yorkas, kur šiandien beliko SLA namas, organas Tėvynę ir rašomosios SLA istorijos pusė autorių. Chicago yra trečioji sostinė ir gali teisėtai sakyti, ką savo metu sakydavo rusų stačiatikių viršūnės, kad buvo viena Roma, ta griuvo, buvo antra — Konstantinopolis, ta griuvo, o štai, trečioji Roma yra Maskva, ir ta bus amžina, jau ketvirtos nebus. Taigi, Chicago yra trečioji Amerikos lietuvių sostinė — ketvirtos jau nebus. Kaip ji seimą ir SLA istoriją sutiks?

(Pabaiga)

SKAITYK PATS IR PARAGINK KITOS SKAITYTI. NAUJIENOS

"Nepastebima" greičio riba

Tenka dažnokai važinėti greitkeliais US 94 ir US 196, kuriuose greičio ribos nurodytos mažiau 45 ir didžiausia 55 mylių per valandą, bet deja daugelis motoristų to "nepastebi". Kiekvienas važiuoja 60 mylių, o dažni sunkvežimiai ir įvairūs ilgaplaukiai važiuoja 70 ar net daugiau mylių per valandą.

Policos sulaikytų už greitą važiavimą netenka daug pastebėti. Atrodo, kad dabartinės nustatytos greičio ribos yra tik proforma, o tikrumoje važiuojamas automobiliai vėl vyksta kaip ir anais gerais prieš gasolino trūkumą buvusiais laikais. (j)

• Naujosios Zelandijos paukštis vardu Kiwi yra tik 5 svaru, o padeda vieno svaro kiaušinių. Betgi tai yra niekis prieš tą dalyką, kurį padėjo N. Zelandijos ministrų pirmin. Mr. Kirk ir jo vyriausybė, pripažindami Pabaltijo kraštus Sov. Rusijai.

RIMTA KNYGA — GERIAUSIA DOVANA

Naujienose galima gauti puikių knygų, kurios papuos bet kokią knygų spintą ar lentyną.

K. Bielinis, PENKTIEJI METAI, gražiai iliustruota, 592 psl.	\$6.00
K. Bielinis, DIENOJANT, gražiai iliustruota, 464 psl.	\$6.00
Prof. Vaclo. Biržiška, ALEKSANDRYNAS, I tomas, gražiai iliustruota, 431 psl.	\$7.50
Prof. Vaclo. Biržiška, SENUJŲ LIETUVIŠKŲ KNYGŲ ISTORIJA, I dalis, 208 psl., iliustr. — \$3.00, minkšt. viršelis — \$2.00; II dalis, 225 psl., iliustr. — \$3.00, minkšt. viršelis — \$2.00.	\$2.00
Dr. K. Grinius, ATSIMINIMAI IR MINTYS, I tomas, 300 p.	\$2.00
Prof. S. Kairys, LIETUVA BUDO, gražiai iliustruota, 416 psl.	\$5.50
Kipras Bielinis, GANA TO JUNGŲ, 492 psl., minkšt. viršelis.	\$5.00
Juozas Liūdžiū, RASTAI, 250 psl.	\$3.00
P. Liūdžiūviene, ATSIMINIMAI APIE JUOŽA LIUDŽIŲ, 88 psl.	\$1.00
Janina Narūnė, TRYS IR VIENA, jaunystės atsiminimai, 170 psl.	\$3.00
M. Gudelis, POVILAS MILERIS, biografijos bruožai 232 puslapiai	\$3.00

NAUJIENOS,

1739 S. Halsted St., Chicago, Ill. 60608. — Tel. HA 1-6100

Lietuviams reikalinga literatūra

Kiekvienas lietuvis, kuriam rūpi gimtinio krašto laisvė ir lietuvių gerbūvis, privalo susipažinti su žemiau išvardintomis knygomis. Čia suminėtas knygas galima užsisakyti Naujienose.

Juozas Kapčinskis, SIAUBINGOS DIENOS. Atsiminimai apie leidžiant Lietuvą, bėgimą nuo bolševikų ir gyvenimą tremtinių stovyklose Vokietijoje. 273 psl., kietais drobės viršeliais kaina 4 dol.

J. Audėnas, PASKUTINIS POSĖDIS. Minučių tikslumu aprašyta paskutinės nepriklausomos Lietuvos dienos ir valandos, kuriose yra išryškėjęs nesikeičiantis komunizmo klastingumas pavergiant tautas ir asmenis. 270 psl. \$4.00.

ČIKAGIETIS ĮSPŪDŽIAI KOMUNISTŲ PAVERGTŲ LIETUVOJ. Autorė buvo Vilniuje, Trakuose, Druskininkuose, Kaune, Naudakiuose, Klaipėdoje ir Palangoje. Vaizdus aprašymas, ką ji ten matė, kokias kalbas girdėjo ir ką jai žmonės pasakė. 95 psl. \$1.50. Yra taip pat išversta į anglų kalbą.

D. Kurašis, MAGISKUOJU KILIMU Į VILNIŲ. Kelionės į Lietuvą įspūdžiai. Iliustruota foto nuotraukomis. 331 psl. \$3.00.

D. Kurašis, KELIONĖ Į ANAPUS GELEŽINIS UŽDANGOS. Autoriaus pastabumų neapgauna turistų ir agitpropo propaganda bei užmaskavimai. Abi knygos parašytos lengvu, gražiu stiliumi.

Vincas Zemašis, LIETUVIŲ ETNINIO SIENŲ KLAUSIMAI. 3 istoriniai žemėlapiai. 106 psl. Kaina \$2.00.

Vincas Zemašis, LIUBLINO UNIŲS SUKAKTIES PARAŠTĖJE. 84 psl. Kaina \$1.50.

Sie ir kiti leidiniai yra gaunami.

NAUJIENOSE, 1739 So. HALSTED ST., CHICAGO, ILL 60608

atsilankant darb valandomis arba užsakant paštą ir pridėdant čekį ar piniginę perlaidą.

Nesenai išėjusi laukta

Juozės Vaičiūnienės knyga

TAUTINIŲ ŠOKIŲ ŠVENČIŲ TAKAIS

100 didelio formato psl., daug paveikslų. Kaina \$2.00.

Persiuntimui paštą reikia pridėti 25 c. egzemplioriui.

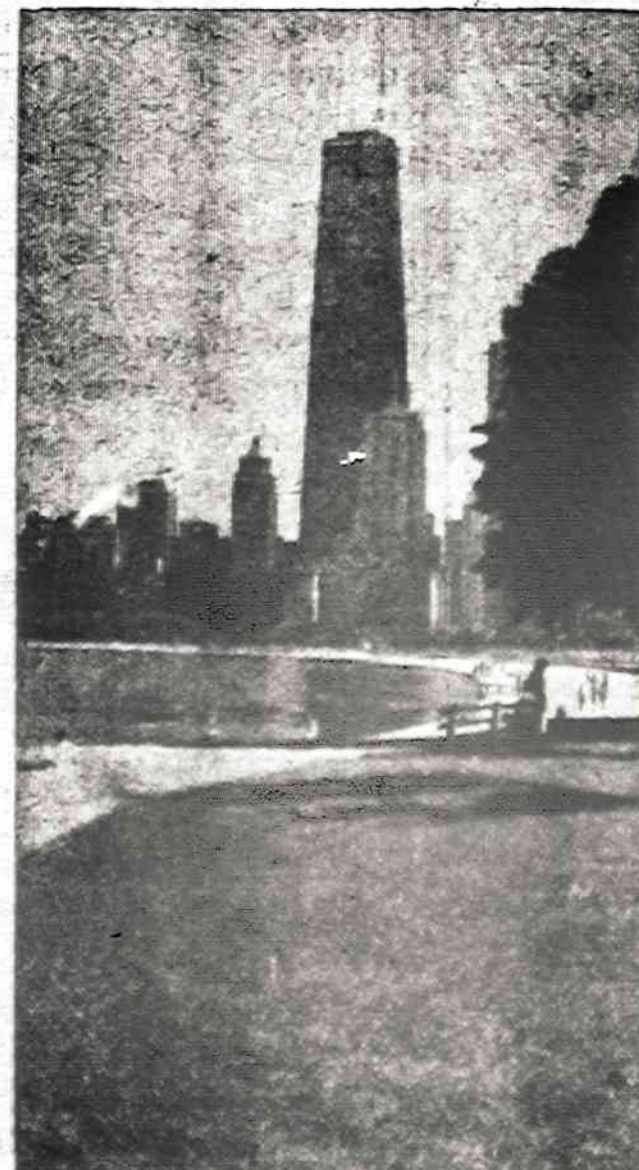
Ansambliai, chorai, grupės, užsakydamos 10 ar daugiau egzempliorių, nemoka pašto persiuntimo išlaidų.

Knygą galima gauti Naujienose arba pasiunčiant čekį ar Money orderį tokiu adresu:

NAUJIENOS

1739 So. Halsted St., Chicago, Illinois 60608

Taupykite dabar pas mus

Pas mus taupomi jūsų pinigai atlieka didelius darbus. Pirmia, jie padeda Jums pasiekti asmeniškus jūsų užsimojimus. Antra, jie padeda sukurti geresnę apylinkės bendruomenę ir parūpina fondus namams įsigyti. Taupykite dabar. Santaupos, padėtos prieš 10 mėnesio dieną, neša nuosimčius nuo mėnesio pirmos.

NEW RATES ON SAVINGS CERTIFICATES

	PER ANNUM:
7 1/2%	\$5,000.00 OR MORE
6 3/4%	4 YEAR MATURITY
6 1/2%	\$5,000.00 OR MORE
	30 MONTHS MATURITY
	\$2,500.00 OR MORE
	1 YEAR MATURITY

UNIVERSAL

SAVINGS & LOAN ASSOCIATION

1800 So. Halsted St.

Chicago, Ill. 60608

VIENA STIPRIAUSIŲ BENDROVIŲ, TURINTI DIDELES ATSARGAS.

Isteigta 1923 metais.

Tel. 421-3070

Istaigos pietuose kiemas automobiliams pastatyti.

NAUJIENOS

THE LITHUANIAN DAILY NEWS

Published Daily Except Sunday by The Lithuanian News Pub. Co., Inc.
1739 So. Halsted Street, Chicago, Ill. 60608. Telephone MA 1-6100.

SECOND-CLASS POSTAGE PAID AT CHICAGO, ILLINOIS

Subscription Rates:	
In Chicago \$24.00 per year, \$13.00 per six months, \$7.50 per 3 months. In other USA localities \$22.00 per year, \$12.00 per six months, \$6.50 per three months. Canada \$24.04 per year; other countries \$25.00 per year.	
15 cents per copy.	
Dienraščio kainos:	
Chicagoje ir priemiesčiuose:	
metams \$24.00	
pusei metų \$13.00	
trims mėnesiams \$7.50	
viename mėnesiui \$3.00	
Kitose JAV vietose:	
metams \$22.00	
pusei metų \$12.00	
trims mėnesiams \$7.50	
viename mėnesiui \$3.00	

NAUJIENŲ raštinė atidara kasdien, išskyrus sekmadienius, nuo 9 val. ryto iki 5 val. vakaro. Šeštadieniais — iki 12 val.

Rusams rūpi Lietuvos derlius

Okupanto samdyti propagandistai pasakoja, kad kraštą valdantieji komunistų partijai rūpi "statyti socializmą", įvesti "komunistinę santvarką", bet iš oficialių pranešimų ir grįžtančių turistų aiškiausiai matyti, kad rusams labiausiai rūpi šio metų derlius. Jie veža į valstybinius sandėlius jau prinokusius javus ir ruošia vietas ir žmones likusiems javams ir dažovėms suvežti į valstybinius sandėlius.

Dabartinio metų visoje Lietuvoje eina javapiūtė. Vietomis javai jau nuimti. o kitur žmonės tebetriūšia laukuose. Komunistų partijos centro komitetas susirinko posėdžio, apsvaistė dabar esamą padėtį ir paruošė instrukcijas tolimesniam darbui. Pasitarime dalyvavo įtakingiausieji partijos nariai, bet svarbiausią kalbą pasakė Valerijus Charazovas, tikrasis pavergtos Lietuvos valdovas. Charazovas yra tiksliai antrasis Lietuvos komunistų partijos centro komiteto sekretorius, bet jo klauso ir pirmasis sekretorius. Charazovo klausė ir Antanas Sniečkus.

Valdžios propagandistai kalba apie "socializmo statybą" Lietuvoje, o Charazovas rūpinasi praktiškais dalykais. Jam rūpi galimai greičiau nuimti visus javus Lietuvoje, suvežti juos į valstybės sandėlius ir pasirošti bulviakasiui. Jis pasakė svarbiausią kalbą Vilniū suvažiavusiems centro komiteto nariams, pagal jo kalbą paruoštos svarbiausios instrukcijos. Pats pirmas oficialaus pranešimo paragrafas šitaip skamba:

"Pasitarime buvo pažymėta, kad respublikoje ja vapiūtės sparta dar yra nepakankama. Lėtai vyksta šie darbai Ignalinos, Molėtų, Utenos, Trakų, Zarasų, Švenčionių, Rokiškio, Vilniaus, Sirvintų ir Anykščių rajonuose. Dalyje ūkių dar nesutelktos visos jėgos derliaus nuėmimui, nėra reikiamos darbo įtampas. Vis dar mažas kombainų išdirbis. partinių organizacijų, vadovaujančių darbuotojų bei specialistų uždavinys — imtis visų priemonių padėčiai ištaisyti. Visuose ūkiuose turi būti organizuotas nenutrūkstamas derliaus agregatų darbas. Pirmiausia visur reikia kirsti sugulusius javus. Kai kuriais atvejais siekiant palengvinti kombainų darbą, liūčių stipriai priplotus javus 'tikslinga pirmiausia nukirsti kita technika. Tuo pat metu keliamas uždavinys šiais metais visus javus, taip pat ir vikių bei žirnių mišinius nuimti grūdams. Ypatingą dėmesį reikia skir-

ti grūdų džiovimui". (Tiesa, 1974 m. liepos 23 d. 1 psl.).

Pranešimo pradžia nepaprastai įdomi. Šiais metais sparta sulėtėjo tuose rajonuose, kur savo laiku komunistų ūkiams buvo pats gausiausias. Utenos, Rokiškio, Vilniaus ir net Anykščių rajonuose komunistų ar komunistuotjančių ūkiams buvo pats gausiausias visoje Lietuvoje. Iš ten Maskva gavo ištikimiausius talkininkus. Pirmasis partijos sekretorius buvo stambaus Suvalkijos ūkininko sūnus, o antras pirmasis sekretorius yra Rokiškio neturtingo ūkininko sūnus.

Iš pranešimo matyti, kad ir tos kertamosios bei kuliamosios negali būti visur pritaikytos. Pranešimas kalba apie "kitą techniką" javams kirsti, o ta "kita technika" yra ne kas kitas, kaip seni lietuviški piautuvai ir grėbliai. Praeitais metais vikius ir žirnius plovė pašarui, o šiais metais vikius rengiasi vartoti maistui.

Tas pats komunistų partijos centro pranešimas šitaip sako:

"Naujojo derliaus grūdai jau keliauja į valstybės aruodus, tačiau grūdų pardavimo valstybei tempai dar nepakankami. Šiomis įtemptomis dienomis būtina užtikrinti, kad visi grūdų priėmimo punktai dirbtų be sutrikimų. Puntuose reikia pasiruošti priimti drėgnesnius grūdus". (Ten pat).

Charazovas nepatenkintas grūdų "pardavimo valstybei" tempais. Jis nori, kad javai būtų atiduoti rusams galimai greičiau. Praeitais metais jis buvo nepatenkintas kolchozininkais, atvežusiais ne visai išdžiovintus javus. Tuo tarpu šiais metais jis yra pasirošęs imti ir drėgnesnius. Sovietų valdžia turi turėti pakankamai duonos policijai, kariuomenei ir komunistų partijos nariams. Gerai nupenėti maršalai visuomet pajėgs suvaldyti beginklius ir vikiais maitinamus kolchozų vergus.

Šiame pranešime parodytas susirūpinimas ir darbininkais. Tai pirmas oficialus toks partijos centro pranešimas. Jis šitaip skamba:

"Svarbiausias uždavinys — pasirūpinti žemdirbių darbo sąlygomis. Visuose ūkiuose mechanizatoriams ir laukams turi būti pristatomas karštas maistas". (Ten pat).

Mechanizatoriais vadina kertamųjų vairuotojus. Kiekviename kolchoze yra po tris šimtus darbininkų, kurie klauso pirmininko, agronomo, partijos sekretoriaus, spartuolių, lenktyniautojų ir kitų botagininkų. Tamė pačiam kolchoze kelioms dienoms atvažiuoja du, o retkarčiais ir trys mechanizatoriai. Tie mechanizatoriai javus nukerta ir slenka į kitą kolchozą. Mechanizatoriai yra geriausiai apmokami kolchozo darbininkai. Jie gauna geresnes algas, negu daktarai ir slaugės.

Iš trijų šimtų darbininkų centras įsakė sudaryti gerą darbo sąlygas tik šiemis trims darbininkams, o visi kiti gali ir turi dirbti ir prie senų darbo sąlygų. Iš trijų šimtų darbininkų tik trys gaus karštą maistą, visi kiti turės maitintis tuo, ką pajėgs pasigaminti. Mechanizatoriai yra didelės partijos parama. Partijos centras, pats sau pasiskyręs įvairias privilegijas, be jokios gėdos įsakinėja kolchozininkams pristatinti mechanizatoriams karštą maistą į laukus. Kolchozininkai turi atlikti pačius sunkiausius darbus. Be to, jie turi pristatinti karštą maistą ne vien komunistų partijos nariams, bet jau ir mechanizatoriams.

VISI LIETUVIAI BIZNIERIAI SKELBKITĖS NAUJIENOSE

IR NAUJAJAI ZELANDIJAI

LIETUVĄ IŠDAVUS

P. STRAVINSKAS

(Tęsinys)

Nors Lietuvos (valstybinę) tautą sudaro visi Lietuvos valstybės žmonės, jos piliečiai, tiek lietuviai, tiek ir nelietuviai, bet didžiausią tos tautos dalį (per 80%) sudaro mes, lietuviai. Dėl to, gi ir Lietuvos valstybė yra nacionalinė (Nationalstaat), daugiausia tarnaujanti lietuvių nacionalinei tautai, jos interesams. Štai dėl ko mes ir turime daugiausia intereso atgauti Lietuvos tautos ir valstybės laisvę. Ir šiandien, lygiai kaip ir anksčiau (prieš mūsų modernines — demokratines valstybes įsteigimą) turime savo valstybės norėti, būti pasiryžę ją turėti, dėl jos atstatymo dirbti ir kovoti, gyventi jos atstatymo viltimi.

Nežiūrint kokia sunki bebūtų dabartinė mūsų padėtis, ji vis tiek yra daug viltingesnė, negu buvo praeitą šimtmetį, kada, kaip minėjau, mūsų tautai grėsė jos visišką išnykimo pavojus.

1) Šiandien mūsų nacionalinė tauta, tas mūsų valstybinės tautos branduoglys, yra sąmoninga, gyva, ypač gi jos kamienas okup. Lietuvoje. Tai liūdičia mums ir jos pasipriešinimas okupantui. Tokia tauta nei žiauriausio okupanto nebus lengvai sunaikinta. Tai ne praeito šimtmečio tamsi mūsų valstiečių masė, su kuria rusams buvo lengviau susidoroti, negu dabar su sąmoninga tauta rusams bolševikams, nors ir tada rusai mūsų valstiečių sau nelaimėjo.

2) Šiandien mes turime aiškiai susiformavusią ir valstybinę bendruomenę (Staatsgemeinschaft) arba valstybinę tautą (Staatsvolk), nes kone visi Lietuvos valstybės žmonės, ypač gi lietuviai turi aiškiai, šviesiai savo valstybinę sąmonę ir norą, pasiryžimą gyventi savo laisvoje, nepriklausomoje valstybėje. Ateis laikas, kada raudonoji Sovietų imperija, kurioje viešpatauja melas neteisingumas, žiaurybės ir dvasinis bei fizinis genocidas, tautų žudymas, "ims braskėti, kai ji pavirs griuvėsiais, iš kurių prisikels ir mūsų tauta savo laisvam nepriklausomam valstybiniam gyvenimui. Tada atsistatysime ir mes savo laisvą, nepriklausomą valstybę, kaip jos Nepriklausomybės Akte pasakyta, demokratiniams pagrindais. Tik turime taip visi gyventi, kad mūsų valstybinė

tauta neišnyktų, kad ji nepašlytų tų dvasinių ryšių, kurie sieja ją į Lietuvos valstybinę bendruomenę.

3) Praeitame šimtetyje, o ir šio šimtmečio pradžioje mes savos valstybės neturėjome. Ji buvo faktiškai ir teisiškai panaikinta. Ir anuo praeito šimtmečio metu, net ir šio pačioje pradžioje niekas iš lietuvių apie savo laisvą, nepriklausomą valstybę negalvojo, netgi nei nesapnavo. Ir Didžiąjame Vilniaus Seime (1905) galvota, svajota tiksliai apie autonomiją. O šiandien gi mes savo valstybę teisiškai turime. Mūsų teisė į valstybę sąžiningiems teisės interpretatoriams yra aiški ir

negincijama. Šių dienų raudonieji ar į juos linkstantieji politiniai komersantai, tie nešvarūs pirkliai savo šunuodegiavimais Sovietams, tiems despotams ir tiranams, mums teisės į valstybę neatims.

Todėl nepameskime vilties anksčiau ar kiek ir vėliau atgauti savo tautai laisvę ir Lietuvos valstybę nepriklausomybę. Tam ne tik tikėkime, bet ir visi su pasiaukojimu dirbkime. Ypač gi nedarykime to, kas nesiderina su Lietuvos išlaisvinimo tikslu, su mūsų uždaviniais ir pareiga pavergtajai tautai.

Visokiai, met ir pasunkėjusiai padėčiai esant, dirbkime ir kovokime dėl savo tautos laisvės ir valstybės nepriklausomybės atstatymo.

(Pabaiga)

NEAPGAUDINĖKIME SAVES IR KITŲ

Noriu tarti kelis žodžius tiems asmenims, kurie nelegaliai įvažiuo į JAV iš Kanados ar kurios kitos valstybės. Pirmiausia, kiekvienas nelegaliai įvažiavęs neprivalo savęs ir kitų apgaudinėti. Yra keli dalykai, kuriuos jis privalo žinoti.

Kiekvienas nelegaliai įvažiavęs privalo žinoti, kad jis bet kuria proga gali būti suimtas ir deportuotas. Tai jau ne toks malonus dalykas. Išdeportuotam žmogui daug sunkiau sutvarkyti savo dokumentus. Lieka deportacijos rekordas.

Vyras ar moteris, įvažiavęs nelegaliai į JAV, privalo turėti galvose kelis smulkius dalykus, būtent: Jeigu jis gauna darbo, tai jis privalo duoti tikrą savo vardą ir pavardę. Mažos dirbtuvės nereikalauja pilietybės įrodymo. Bet didesnės dirbtuvės, kurios su valdžia yra pasirašiusios gamybinius kontraktus, reikalauja, kad dirbantįjį žmonės būtų šio krašto pilietis.

Dar blogesnį patarimą duoda tie, kurie nelegaliai įvažiavusį žmogų įvelia į nusikaltamą darbą. Nelegaliai įvažiavęs žmogus, nusikaltęs vietos įstatymams, gali patekti didėlėn bėdon, jam gali būti iškelta kriminalinė byla. Jis gali pasakoti, kad myli šį kraštą, bet jis turi gerbti šio krašto įstatymus. Ieškojimas darbo kitu vardu yra melagystė, o melagystė yra kriminalinis nusikaltimas.

Padariai išgyvenus šiam krašte septynerius metus ir ne nusikaltus įstatymams, galima prašyti JAV pilietybės. Pilietybė duodamas tiksliai legaliai įvažiavusiems. Apskaičiuojama, kad dabartinio metų kiekvieną me-

tą nelegaliai į JAV įvažiuoja apie 200,000 žmonių. Jie yra išsiskirstę po visą kraštą, o kartais ir išsislaptę.

Imigracijos departamentas prašo vyriausybę skirti daugiau pinigų, kad jie galėtų pasamdyti bent 20,000 tarnautojų, kurie padėtų nelegaliai įvažiavusiems gaudyti. Pradžioje juos paleistų pagal užstatą (bond), o vėliau nagrinėtų jų bylą ir išdeportuotų.

Meksikos siena turėtų būti daug stropiau saugojama, kaip Prancūzijoje buvusį Magnot liniją, nes dabartinio metų JAV veda bėžni į Meksiką.

As patariu niekam nelaužyti šio krašto įstatymų, kaip anksčiau tai buvo daroma. Visiems žinoma, kad drąsios Amerikos moterėlės, gavusios \$500 ar daugiau dolerių, nuvažiuoja į kitą kraštą ir įsteka už svetimšalio. Nepraėjusios su juo nė vienos nakties, jos atvažiuoja į Chicago ir stengiasi savo "vyrą" atgabenti į šį kraštą. Kai vyras atvažiuoja, ir, neprašę, įsteka į vieną vietą toje pačioje lovoje, kelia savo vyrui bylą ir reikalauja skrybų.

Kai byla pasibaigia, ji pakartoja tą patį nusikaltamą žaidimą. Chicagoje teko patirti, kad yra moterų, keturis kartus panašiai ištekejusių ir atsisakyusių. Taip elgtis negalima. Šitoks elgesys lažo Amerikos įstatymais ir veikiančius papročius.

Teisinius reikalus galima gražiai ir legaliai sutvarkyti. Reikia tiksliai norėti tai padaryti.

Adv. Charles P. Kal

SKAITYK PATS IR PARAGINK
KITUS SKAITYTI
NAUJIENAS

MIKAS ŠILEIKIS

LIUCIJA

(NOVELĖ)

6

Man pasirodė keista, kad Onai parūpo mane paraginti kišti savo galvą nežinia į kokį maišą... Ji sučiausėjo:

— Argi altruistė galėjo taip ilgai slėpti tą, kas jai tik dabar parūpo išsiplepti, kuomet Jurgis zadėjo vesti Liuciją? Ne, ne. Ji buvo kieno nors verčiama tą padaryti, nes po poros savaitių, gal kelių mėnesių, ir pats Jurgis būtų pamatęs savo klaidas. Ilgiau lūkerėjęs ir visas Fontlero triukas būtų sproges, kaip muilo burbulas.

— Sproges? — aš nejučiomis išsitariau, lyg pritardamas jai.

— Aš norėjau pasakyti: užsimirš. Jūs, ponas Maldžiūnai, kalbate įsivaizduotus dalykus. Tokia pat padėtis yra ir Jurgio su Liucija, — viskas perda. Aš žinau, kad kvaila, bet vestuves galima sulaukyti, jeigu Palšaitytė greit išvažiuotų iš miesto, būtent, pirmą negu išsipleptis! Jūs esate daktaro Songailos šeimos draugas, ar taip, ponas Medžiūnai?

— Net ir mano draugai negali manęs priversti daryti to, ko aš nenoriu.

— Kodėl daktaras neprašė manęs pabūti jo agentu, — Klimaitė pasakė.

— Jūs, panele, matyt, labai rūpinatės Jurgiu? — aš atsakiau.

— Labai. — Ji žiūrėjo į mane įsimylėjusiomis akimis. Aš pastebėjau jos akyse gailėstį ir susijaudinimą.

— Jis nemylė Liucijos. Ir negali jos mylėti! Jurgis yra inteligentas ir mokslininkas, o kas ji? paprasta mergina, be to, pavainikė! Ji kaip tik Ozkinis — abu tokie, kaip vienas. Ne stebėtina, kad jie taip pat "įsimylėjo!"

— Liucija ir Ozkinis? — paklausiau.

— Argi jūs nežinote, ponas Medžiūnai? Juodu buvo jau susitarę net užsakov paduoti, bet pasitaikė taip, kad Jurgis sugrįžo iš Vakarų Europos, tai ji prisikabino prie jo. Norėjo Ozkinį pakiršinti. Bet ji jo nemylė. Jurgelis mane myli, o aš ji.

— Ach, — aš pasirėmiau petimi į durų kampa.

— Jis visuomet mane mylėjo — ji truputį nusijuokė atsišlošusi atžagariai.

— Jis tik taip sau su Liucija puikauja, žinote, visi inteligentai taip daro. Aš tikrai žinau ir esu pasiruošusi visu kuo jam padėti, kad jis atsikratytų tos pliuskės, — nešaštos merginos. Jūs pamatysite, ponas Medžiūnai, pamatysite, Jurgis niekuomet neves kitos merginos, tiksliai mane!

Aš pasižiūrėjau į ją baltomis ir nė sudiev nepasakęs, išėjau.

IV.

VIESBUTYJE

Pavėlavęs atvykti į stotį, pamačiau, kaip autobuso užpakalinė šviesa užsisuko

už kertės į Ukmergės plentą. Išėjo paskutinis autobusas, kurį aš norėjau pačiuoti. Žinojau, kad kito autobuso į provinciją nebus ligi pirmos valandos ryto. Aš išėjau iš stoties dairydamasis senojo miesto šaliai gatviais traukdamas link operos rūmų, susimąstęs šia kvaila Songailų komedija. Petraitis mane jau buvo įspėjęs, kad aš suvaidinsiu kvailą komediją. Dėl šito aš norėjau kuo greičiau grįžti į Palangą. Nuėinu į viešbutį ir užsisakau kambarį. Viešbučio registratorius suabejoja valandėlę, jog negalėsias surasti man kambario ir sako:

— Tokiam ore, kaip šiandien, kambarių mes neturime, ponas. Be to šį vakarą bus panelės Balsytės koncertas, todėl atsirado daug svečių. Ji ką tik čia buvo. Bet pasirašykite, ponas, gal vėliau atsiras ir jums kambarys, — linksmas vyrukas padavė man plunksną.

— Rašau savo pavardę eilutėje po Stašės Balsytės pradžiai pasirašyti vardu. Pustlapio viršuje viena pavardė mane smūntrigavo: "Barbora Palšaitytė — šiauliai!"

Man vėl šmėkstelėjo daktaras Songaila su visomis jo nelaimėmis. Laikrodis rodė penkioliką ligi penkių. Jis pats čia gali ateiti, bet neprivalo mane čia rasti. Jis bus labai supykęs ant manęs... Jis, ko gero, gali įtarti mane šnipinejanč. Viešbutis turėjo dvi dideles duris — vienas šone, ir antras iš Alėjos pusės, šalia restorano.

Aš perėjau skersai svečių kambarių, kur buvo tūštai apstatyta patogiomis, oda ap-

muštomis kėdėmis, o viduryje salės stovėjo didelė apvali sofa, kuri priminė fontaną. Į viršų vedė platūs marmuriniai laiptai. Pamatęs įėjantį daktarą Songailą, aš pasislėpiau už laiptų po balkonu. Daktaras įėjo viešbutin pro šonines duris. Aš pasitraukiau į kertę. Jis dideliais žingsniaisėjo skersai salę į mano pusę. Tuomet aš sprukau pro duris taip arti jo, kad vos neužkabinau jo palto.

Prisiglaudžiau prie kaštano medžio. Jis nužingsniavo į kairiąją koridoriaus pusę. Aš jau rengiausi grįžti vidun, bet staiga pamačiau jauną, aukštą vyriškį su marga tirolietiška kepure ant galvos, slenkantį pro tas pačias duris, pro kurias įėjo daktaras Songaila. Jo žvilgsnis perbėgo per salę, o man pasirodė, kad jo akys apsisito ant manęs. Maniau, kad jis mane pastebėjo prisiplojęs prie medžio, antroje pusėje stiklinių durų. Aš truputį sumišęs, nežinojau ką daryti: eiti tolyn, ar stovėti vietoje ir leisti jam spjioti apie mane. Kol aš svarsčiau padėti, išgirdau daktaro Songailos greitus žingsnius.

Aš ir dabar atsimenu, kaip jo sunkios, senos kojos mušė grindis, tarytum būgną. Jo veidas buvo išblyškęs, rankos virpėjo. Aš pajutau netikėtą norą eiti prie jo, bet — aš nėjau. Jaunas vyriškis pastoj į kelią.

— Daktare Songaila, — jis pasakė.

Aš žiūrėjau pro atdaras duris, kai jis stovėjo nejudėdamas.

— Ko jūs čia dabar įakstote? — jis paklausė.

— Nelabai gerai šios diandien nusiteikęs, ar taip? — Jauno žmogaus balsas nuskambėjo sarkastišku tonu. Jo veide matėsi aštrūs pykčio šešėliai, akys spindėjo iš jo šlapios kepturės bryliaus. Aš atėjau su juomis pasikalbėti. Prieš penkis aš jums skambinau.

— Meluojate! Jūs iš paskos atsekėte mane, — suriko daktaras.

— Taip aš sekiau jus, — jsi prisipažino.

Matydamas, kad juodu manęs negalėjo pastebėti, paslinkau arčiau po balkonu, kad galėčiau girdėti jų ginčą.

— Jūs pavogėte mano laisvą, tai ir žinote, ko aš čia atėjau, — atsikrito dr. Songaila.

— Aš žinau labai daug, — Jaunas vyras susuko pešbalsiai. — Aš žinau, kad jūs privalote rezignuoti. Taip daktare, jūs turite tą padaryti, ypač po to, kas dabar atsitiko.

— Kas atsitiko? — senelis susiėmė sau už barzdos, lyg nustebęs, paskui patylo mis paklausė:

— Kas atsitiko?

— Taip, jūs suprantate. Kas buvo tie dokumentai, kuriuos jūs pasiėmėte nuo Barboros Palšaitytės? Kur yra? — jis karščiaavo.

Songaila valandėlę susvyravo, pagyvėjo ir susikaupe.

(Bus daugiau)

TELEF.: PR 8-3229

DR. ANNA BALIJONAS

AKIJ, AUSA, NOSIES
IR PERKLES LIGOS
2858 W. 63rd Street
Valandos pagal susitarimą.

DR. K. G. BALUKAS

AKUŠERIJĄ IR MOTERŲ LIGOS
GINEKOLOGINĘ CHIRURGIJĄ
6449 So. Pulaski Rd. (Crawford
Medical Building). Tel. LU 5-6446
Antras ofisas —
8007 WEST 83rd PLACE
JUSTICE, ILL. Tel. 599-0500
Pirmą ligonius pagal susitarimą.
Jei neatsiliepiu, skambinti 374-8012

DR. C. K. BOBELIS

INKSTŲ IR ŠLAPIMO TAKŲ
CHIRURGIJĄ
Telef. 695-0533
Fox Valley Medical Center
860 SUMMIT ST.
ROUTE 56, ELGIN, ILLINOIS

DR. PETER BRAZIS

PHYSICIAN AND SURGEON
2434 WEST 71st STREET
Ofisas: Hemlock 4-5849
Rezid.: 348-2233
OFISO VALANDOS:
Pirmadieniais ir ketvirtadieniais 1-7 val.
antradieniais nuo 1-5, trečiadieniais
ir šeštadieniais 8-3 val.

DR. PAUL V. DARGIS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Westchester Community Clinikos
Medicinos direktorius.
1938 S. Mannheim Rd., Westchester, Ill.
VALANDOS: 3-9 darbo dienomis ir
kas antrą šeštadienį 8-3 val.
Tel. 562-2727 arba 562-2728.

Rez.: GI 8-0873

DR. W. EISIN-EISINAS

AKUŠERIJĄ IR MOTERŲ LIGOS
GINEKOLOGINĘ CHIRURGIJĄ
6132 So. Kedzie Ave., WA 5-2470
Valandos pagal susitarimą. Jei neat-
siliepiu, skambinti MI 3-0001.

Ofiso tel.: ME 4-1818

Rezidencijos: PR 6-9801

DR. J. MEŠKAUSKAS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
VIDAUS LIGŲ SPEC.
2454 WEST 71st STREET
VALANDOS: Pirmadieniais, antradieniais,
ketvirtadieniais ir penktadieniais
nuo 3 iki 7 val. popiet.
Kitu laiku tik susitarus.
Trečiadieniais uždaryta.

DR. FRANK PLECKAS

OPTOMETRISTAS
KALBA LIETUVIŠKAI
2618 W. 71st St. — Tel. 737-5149
Tikrina akis. Pritaiko skinius ir
"contact lenses".
Val. pagal susitarimą. Uždaryta trečiadienį.

DR. LEONAS SEIBUTIS

INKSTŲ, PUSLIES IR
PROSTATOS CHIRURGIJĄ
2656 WEST 63rd STREET
Val.: antradienį, nuo 1-4 po pietų,
ketvirtadienį, nuo 5-7 val. vak.
Ofiso telefonai: 776-2880
Naujas rez. telefonas: 448-5545

DR. VYT. TAURAS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Bendrą praktiką, spec. MOTERŲ LIGOS
Ofisas: Hemlock 4-2123
Tel.: PR 8-1223
OFISO VAL.: pirm., antradienį, trečiadienį,
penktadienį 9-12 val. vak. Šeštadienį
nuo 9-12 val. po pietų ir kitu laiku
pagal susitarimą.

V. TUMASONIS, M. D., S. C.

CHIRURGAS
2454 WEST 71st STREET
Ofiso telefonai: Hemlock 4-2123
Rezid. telefonai: Gibson 8-6195
Pirmą ligonius pagal susitarimą. Dėl
valandų skambinti telefonais HE 4-2123.
Jei neatsiliepiu, tai telefonais GI 8-6195.

P. ŠILEIKIS, O. P.

ORTHOPEDEAS-PROTEZISTAS
Aparatai - Protezai, Med. Bاندازai. Speciali pagalba kojomis
(Arch Supports) ir t. t.
Val.: 9-4 ir 6-8, šeštadieniais 9-1.
2850 West 63rd St., Chicago, Ill. 60629
Telefonai: PProspect 6-5084

Iš Čikagos Jūrų šaulių veiklos

Čikagos Jūrų šaulių kuopa, at-
šventusi savo dešimties metų įsi-
steigimo bei veiklos šventę, šių
metų anksti pavasarį Jaunimo
Centre, kur viskas praėjo dide-
liu pasisekimu, nuneleido rankų
ir toliau. Iš rudens, pardavusi
savo net 10 metų išlaikytą didžiulį
motorbūrį laivą "Gen. T. Daukantas",
tuoj kuopos kasos
lėšomis tapo įsigytas moderniš-
kesnis ir naujesnis 28 pėdų Tro-
jan firmos motorinis laivas, prie
kurio jau iš ankstyvo šios vasa-
ros dienų kuopos nariai bei na-
rės atliko reikalingus pavarini-
o atnaujinimo darbus, laiku
paruošdami šį antrą kuopos įsi-
gytą organizacinį laivą šios vasa-
ros plaukiojimui.

Kaip ir kiekvienais metais,
taip ir šiais metais, Čikagos uni-
formuoti Jūrų šaulių kuopos na-

GRADINSKAS

TELEVIZIJA
BE LEMPUCIŲ
TIK \$89.95

2512 W. 47 ST. — FR 6-1998

GUŽAUSKŲ

GELES VISOMS PROGOMS
BEVERLY HILLS GELINČIA
2443 WEST 63rd STREET
Telefonai: PR 8-0433 ir PR 8-0834

PERKRAUSTYMAI

MOVING
Laidimai — Pilna apdrauda
ZEMA KAINA
R. ŠERENAS
Tel. WA 5-8063

MOVING

Apdraustas perkraustymas
iš įvairių atstumų.
ANTANAS VILIMAS
623 West 34 Place
Tel.: FRentier 6-1882

GELININKAS

(PUTRAMENTAS)
Linksmumo arba liūdesio valandom
gražiausias gėles ir vainikas antka-
pių papuošimui ir sezonines
kapams gėles.
ROY R. PETRO (PUTRAMENTAS)
5525 So. Harlem Ave. — 586-1220

SOPHIE BARCUS

RADIJO ŠEIMOS VALANDOS
Visos programos iš WOPA,
1490 kil. A. M.

Lietuvių kalba: kasdien nuo pirma-
dienio iki penktadienio 11-12
val. ryto. — Šeštadienį ir sek-
madienį nuo 8:30 iki 9:30 val.
ryto.

Telefonai: Hemlock 4-2413
7159 So. MAPLEWOOD AVE.
CHICAGO, ILL. 60629

FOREST FIRES HURT OUR FOREST FRIENDS

Our wildlife has no defense
against the careless use of fire.
So please follow Smokey's ABC's:
Always hold matches till cold.
Be sure to douse all campfires,
stoves, stoves, and stoves.
Crush all
smokes dead out.

Please! Only you can
prevent forest fires

RANGE FIRE IS WILDFIRE

su savo kuopos veikiava da-
lyvavo Wisconsinio Lietuvių
Dienos šventėje, kur broliai DLK
Kęstutis kp. šauliai ir šaulės vi-
sus gražiai priėmė ir globojo.
Mūsų kuopos vadovybė, turėda-
ma iš ankščiau artimus ryšius
su Kenoshos svetimų karų Ve-
teranų postu, kaip ir praeitais
metais, taip ir šiame, tapo su
visais dalyviais užkviesti į Ve-
teranų posto namus, maloniai
priimti, aprodotos plačios posto
patalpos ir visi dalyviai tapo pa-
vairinti. Todėl Čikagos Jūrų
šauliai visuomet su malonumu
ir noriai vyksta į Wisconsinio lie-
tuvų šventę, nes ten tikrai jau-
čiamės patekę kaip tarpe tikrų
brolių bei seserų — kaip namuo-
se.

Tuoj po išvykos į Wisconsin-
ą, Čikagos Jūrų šaulių kuopa
dalyvauja su savo visom 3-jom
vėliavom ir uniformuotais na-
riais Pavergtų Tautų Dienos ei-
senoje, kur tarpe gausingų lie-
tuvų organizacijų bei visuome-
nės, garbingai atstovavo lie-
tuvų jūrų šaulius.

Jau nuo 1959 metų Čikagos Jū-
rų šaulių kuopa kasmetai ren-
gia Union Pier vietovėje Jūros
Dieną, kur kas metai vis daugiau
atsilanko mūsų visuomenė. Pri-
traukus į Jūros Dienos rengimą
Detroito ir pagaliau Cicero Jūrų
šaulių kuopas, paskutinės dvie-
jų metų ruošimos Jūrų Dienų
šventės pasidarė gausesnės iš-
kilmingesnės ir įdomesnės. Šios
vasaros Jūros Dienos šventėje,
kuri neseniai įvyko Union Pier
vietovėje, Čikagos Jūrų šaulių
kuopa dalyvavo gausiai su sa-
vo nariais, svečiais ir šeimomis.

Kad ši Jūrų šaulių kuopa ne-
apsiriboją savo jachtų vandens
išvykomis ir tų išvykų malonu-
mais, bet taip pat rūpinasi mū-
sų lietuviškų kultūrinio bei vi-
suomeninio gyvenimo, rodo fak-
tai, kad kuopos valdyba šiomis
dienomis paskyrė aukų mūsų
spaudai, ALT-bai, Liet. Televi-
zijai ir Liet. Fondui, kur pirmo-
jo milijono vėjus užbaigė mū-
sų jūrų šaulių kuopa įsiam-
žino su 500 dol.

Šio ilgojo savaitgalio proga,
kuri susidaro iš Labor Day šven-
tės, Čikagos Jūrų šaulių kuopa
ruošia linksnų Jūrininkų Vaka-
rą Lietuvių Tautiniuose namuo-
se, Union Pier vietovėje. Gros
nuotaikingas P. Kivėno orkes-
tras, o kuopos šaulės pasirūpins
skoningu ir sveiku maistu! Šis
Jūrininkų vakaras įvyks sekma-
dienio vakare, bet salė su bufet-
u ir baru bus atidaryta jau nuo
2 val. po pietų, todėl mūsų atos-
togautojai kviečiami ir dienos
metu užkūti papietauti ir atsi-
gaivinti. Vakaro metu bus pra-
vesti laimėjimų traukimai ir tam
tikslui kuopos nariai bei narės
suaukojo vertingų dovanų. Jei
oro sąlygos leis ir Mičigano eže-
ras nebus per daug banguoatas,
yra numatyta iš Čikagos atplauk-
ti su kuopos laivu. Prie tos van-
dens tolimesnės kelionės yra nu-
matės prisidėti ir Kęstutis Kriš-
čiūnas su savo nauja fiberglasi-
ne motorine 25 pėdų jachta, to-
dėl šiam savaitgaliui bus užtek-
tinai laivų visuomenės ir jau-

nimo pavežinimui. Tad iki pasi-
matymo Union Pier vietovėje per
šį ilgąjį savaitgalį!

VL Navickas

ROCKFORD, ILL.

Lietuvių klubo piknikas

Rockfordo Lietuvių klubas iš-
garsėjo ne tik tame mieste, bet
ir visoje Winnibago apskrityje.
Jį įsteigė Lietuvių kultūros drau-
gija prieš 33 metus, padėdama
stiprius pamatus augti ir bujoti,
nesilankstyti į šalį, nepriklau-
syti jokiai partijai ar srovei, o
būti visiems lietuviams, visus
priimant nariais, visiems pade-
dant ir patarnaujant. Pradžia
buvo sunki, bet daugeliui pade-
dant ir talkininkaujant bei vie-
ningai dirbant visi sunkumai bu-
vo nugalėti.

Klubo name yra didelė salė su
mažomis salėmis. Prie jo yra
vieta net 400 automobilių pasta-
tyti. Visa tai yra Lietuvių klubi-
no 75 akrų parke prie Kishwaukee
upės, labai gražioje vietoje, ku-
rią mėgsta ne tik lietuviai, bet
ir kitataučiai. Tai toje pasakiš-
koje vietoje įvyko klubo pikni-
kas. Šeštadienį suvažiovo šim-
tai mašinų su apie tūkstančių
žmonių, jaunų ir suaugusių, pa-
vienų ir su šeimomis. Jie visi
buvo vaishinami veltui virtais ku-
kurizais, kurių saldžias ir švie-
žias ankštis susunkvežimui atve-
žė iš Wisconsin valstijos. Vai-
kams tai buvo tikras malonum-
as valgyti saldžius kukurizus,
dargi sviestu užteptus. Klubi-
čiai pasikeisdami virė ir patar-
navo svečiams.

Nemažesnis judėjimas buvo
prie baro ir virtuvėje, kurioje
buvo kugelio, dešrelių ir kito-
kių skanumynų. Visur svečiai
buvo labai patenkinti priėmimu,
vaisėmis ir patarnavimais, to-
dėl temstant daugelis nuvažio-
vo į klubą ir ten geroje draug-
ystėje ir linksmai užbaigė tą
atmintiną pikniką. Jis gerai pa-
vyko, todėl bus ir pelno.

Zvalgas

WATERBURY, CONN.

Subatvakaris Vasario 16 d.
gimnazijos naudai

Danutė Venclauskaitės rūpes-
čiu š. m. rugsėjo 7 d., šeštadienį,
nuo 2 val. p. p. Venclauskių
sodyboje — 89 Spindle Hill Road,
Wolcott, Conn., — įvyks tradi-
cinis subatvakaris, kurio paja-
mos skiriamos Vasario 16 d. gim-
nazijai paremti.

Visi maloniai kviečiami atsi-
lankyti. Kr.

PRANASYSTĖ IŠSIPILDĖ...

Mrs. Jane Garon (1705—1805)
dar būnanti visai jaunai prana-
šauta, kad ji mirs savo gimta-
dienio dieną. Ji labai nenorėjo
mirti, todėl kiekvieną savo gim-
tadienį praleisdavo lovoje. Bet
gimtoji mirties ir tos pranašy-
stės neišsilaugojo: ji mirė lovoje
švęsdama šimtąjį gimtadienį.

Pasveikink savo draugus
per "Naujienas"

"Dievų" užmirštas kampelis

Chicago tai yra didžiausias pa-
saulyje susisiekimo nervų cent-
ras. Čia sueina daugybė gele-
žinkelinių linijų, kelių, greitkelių,
kurie daugumoje taip sutvarky-
ti, kad praeina vienas kitą
per viršų ar pralenda pro apačią,
judėjimui juose nesusitrukdant.

Tačiau mes turime Chicago
pietinėje dalyje ant 71 gatvės
tarp Bell ir Hamilton gatvių 11
kelių Pen Central apgriuvusią
pervą, kuri labai dažnai būna
užkimšta prekiniais traukiniais.
Trūkdo 71 gatve susisiekimą.

Negeriau yra tarp So. Western
ir So. Kedzie Ave. ant Colum-
bus Drive esanti geležinkelio per-
vą, kuri dažniausia irgi yra
manevruojančiais prekiniais trau-
kiniais užgrodinta. Šioje apy-
linkėje esančios tarpgatvės (al-
leys) yra cemento mase išlietos,
tik kažkodėl "dievų" liko už-
mirštos tarp 71 ir 72 gatvių nuo
Western Ave. iki Oakley Street,
taipgi nuo 71 iki 74 gatvių tarp
Western ir Claremont St. tarp-
gatvės.

Prieš mėnesį atsiųstas buldo-
zeris pravažiavo ir neva jose bu-
vusios duobės "užlygino". Išvers-
tais buldozerio grumstais dabar
vaikai turi progą pasisvaldyti.
Lietuviai sakė, "kuriuos Dievas
myli, tiems kryželių duoda"... Šios
vietovės gyventojai minėtų gat-
vių susisiekime ir tarpgatvių už-
leidime turi ne tik kryželių, bet
jau tikrą kryžių.

Deja, demokratinė sistema
mums visiems davė ir gana pajė-
gų kryželių, tik balsavimų die-
nose turime žinoti, kur ir už ko-
kį kandidatą jį padėti. Jei ir
ateityje tik už precinkų kapito-
nų pirštų nurodytus asmenis
balsuosime, tai tų kryžių turėsi-
me ir iš jų miško neišsilysi-
me. Precinkų kapitonų rekomendu-
toji yra tik partijos mašinoms
ratukai ir jie išrinkti tedirba
tik taip, kaip jiems mašina nu-
rodo, visiškai užmiršdami juos
išrinkusių žmonių interesus. Lap-
kričio 5 d. rinkimuose jau da-
bar turime apsispręsti, už ku-
riuos kandidatus rankenėlę bal-
savimo mašinoje paspausti žė-
myn.

(J)

MOTERYS IR KELNĖS

Prancūzijos archeologė Jane
Dieulafoy (1851—1916) vadova-
vo sėkmingai ekspedicijai bei
archaologiniams tyrinėjimams
Persijoje ir Irake. Prancūzijos
valdžia specialiu dekretu jai lei-
do dėvėti kelnės.

Šadozai kilties moterys Pakis-
tane gali dėvėti kelnės tik sa-
vo vestuvių dieną.

Rytų Makedonijoje kiekvie-
nais metais sausio 7 d. yra Mo-
terų diena pilna to žodžio prasme.
Jos tą dieną yra laisvos nuo dar-
bų ir rūpesčių namuose, links-
mai leidžia laiką kavinėse, res-
toranuose, klubuose. Jų vyrai na-
muose atlieka visus darbus.

ŠVENTO RAŠTO PAMOKYMAI IR PAAIŠKINIMAI, KIEKVIENĄ DIENĄ BŪTINI KRIKŠČIONIŲ!

"Nes jo rūšybė per valandą, o jo malonumas per visą gyvenimą.
Vakare randasi verksmas, o rytmetį linksmybė" — Psalmė 30:6.

Matydami tobulos dienos aušrą, mes turime pasirodyti esą "dienos vai-
kais". Kito pranašo lūpomis Viespats dar sakė: "Teisiųjų takas kaip skai-
stis sviesa, kuri vis labiau žiba ir eina didyn iki tobulai dienos". (Pat. 4:18).
Mes juk esame Dievo atstovai, jo garbės ir jo labdarinių nutarimų garsin-
tojai. Todėl turime pasakyti žmonėms ką nors apie naujosios linksmybės
dienos įviesą, kuri apšvieta mūsų išganymo akis ir gelbėjo pamatyti Dievo
garbę, kuri netolimoje ateityje pripildys visą žemę. Turime gelbėti žmo-
nėms pažinti ir suprasti Dievo Žodį, kuriame parašyta apie naujosios ga-
dynės palaiminimus.

Mažą knygutę, pavadintą JĖZUS PASAULIO IŠGANYTOJAS, gausi-
nemokamai, jei parašysite tokiu adresu:

F. ZAVIST, 3715 WEST 66th STREET
CHICAGO, ILLINOIS 60629

ŠV. RAŠTO TYRINĖTOJAI

PETKUS

TĖVAS IR SŪNUS
MARQUETTE FUNERAL HOME

2533 W. 71st Street

Telef.: GRovehill 6-2345-6

1410 So. 50th Ave., Cicero

Telef.: TOWnhall 3-2108-9

TRYS MODERNIŠKOS KOPLYČIOS
AIKSTĖ AUTOMOBILIAMS PASTATYTI

Laidotuvių Direktorai

MAŽEIK & EVANS
6845 SO. WESTERN AVE.

TRYS MODERNIŠKOS
AIR-CONDITIONED KOPLYČIOS

MAŠINŲ VIETA

REpublic 7-8600

REpublic 7-8601

EUDEIKIS GAIDAS -- DAIMID

SENIAUSIA IR DIDŽIAUSIA LAIDOJIMO ĮSTAIGA

4605-07 So. HERMITAGE AVENUE

Tel.: YArds 7-1741 - 1742

4330-34 So. CALIFORNIA AVENUE

Telefonas: LAFayette 3-0440

MODERNIŠKOS AIR-CONDITIONED KOPLYČIOS

NARIAI:

Chicago

Lietuvių

Laidotuvių

Direktorių

Asociacijos

AMBULANCE
PATARNAVI
MUS DIENĄ
IR NAKTĮ.

TURIME
KOPLYČIAS
VISOSE MIESTO
DALYSE.

ANTANAS M. PHILLIPS

3307 So. LITUANICA AVENUE. Phone: YArds 7-3401

BUTKUS - VASAITIS

1446 So. 50th Ave., Cicero, Ill. Phone: OLYmpic 2-1003

PETRAS BIELIŪNAS

4348 So. CALIFORNIA AVE. Phone: LAFayette 3-3572

GEORGE F. RUDMINAS

3319 So. LITUANICA AVE. Tel.: YArds 7-1138-1139

STEPONAS C. LACK IR SŪNUS

(LACKAWICZ)

2424 WEST 69th STREET REpublic 7-1213

2314 WEST 23rd PLACE VIRginia 7-6672

11028 SOUTHWEST HIGHWAY, Palos Hills, Ill. 974-4410

P. J. RIDIKAS

3354 So. HASTED STREET Phone: YArds 7-1911

MOKYTOJŲ IR JAUNIMO STUDIJŲ SAVAITĖ - STOVYKLA

(Tęsinys)

Suruoštas jaunimo simpoziumas — jaunimo pasisakymas. Jį pravedė mokykl. M. Jankauskienė iš Detroito. Atsakinėjo į klausimus ir pareiškimus d. Nijolė Čizkaitė iš Toronto, Rita Neverauskaitė, Arvydas Žygas iš Chicago ir Tomas Palubinskas iš Clevelando. Į klausimą, kodėl jaunimas nesidomi lietuvių, atsako, kad domėjusi — turėtų būti įpratumas mažens. Stovyklose ir organizacijose jaunimas kalba lietuviškai. Geru lietuviu jaunimas laikoma tokia, kuri gerai kalba lietuviškai, dalyvauja liet. parengimuose, organizacijose, stovyklose ir didžiojoje lietuvių. Geru lietuviu skaito ir nemokantį lietuviškai, bet kuris stengiasi išmokti.

Lietuvių kalba nekenkia anglų kalbos akcentui, bet padeda

mokytis kitų kalbų. Prie lietuvių rėša tėvai, liet. mokykla, organizacijos, stovyklos ir jaunimo susibūrimai. Jaunimas tarp savęs kalba angliškai ir įpratumo. Nepatinka, kad tėvai su vaikais kalba angliškai, arba toleruoja vaikų kreipimąsi į tėvus anglų kalba. Mes maži nesupratom, o tėvai nenorėjo suprasti, leido mums angliškai kalbėti. Nepatinka tie mokytojai, kurie nesuvaldo vaikų ir į klasę ateina nepasiruošę pamokoms. Nepatinka dėstomas nepilnas Lietuvos istorijos kursas. Kai kam lituanistinėje mokykloje patiko draugai ir paskutinis skambutis.

Buvo pristatyti švietimo Tarybos išleisti nauji pratimai ir vadovėliai. Pratimus paruošė: Mokykl. Rimas Černius V ir VI klasei, mokykl. E. Narutienė lietuvių kalbos pratimai V-tam skyriui.

Vadovėlius paruošė: Mokykl. V. Augulytė "Galvosūkiai", kurie tinka aukštesniųjų skyrių mokiniams, mokykl. A. Milionienė iš Clevelando parašė "Ma no žodynas" tinka mažiesiems vaikams iki 3 skyriaus, didelio formato paveiksluotas lietuvių ir anglų kalbomis užrašai. IV. Liulevičius "Lietuvių tautos ir valstybės istorija V klasei, Jonas Minelga "Kiškio kopūstai" skaitymai jaunimui ir Lietuvos žemėlapis.

Diskusijoje pasisakė įvai-

AMERIKOS LIETUVIŲ TARYBA IR VLİKAS

kviečia visus lietuvius pareikšti protestus laiškais arba telegramomis dėl neteisėto pripažinimo Lietuvos ir Pabaltijo kraštų aneksijos prie Sov. Rusijos, prašant tai atitaisyti deklaruojančioms kraštams nepriklausomybę, o jų žmonėms laisvę.

Australijos premjerui rašyti: Hon. E. G. Whitlam, QC., Parliament House, Canberra, ACT 2600, Australia.

Ambasadoriui Washington: Hon. Sir Patrick Shaw, Embassy of Australia, 1601 Massachusetts Ave., NW., Washington, DC. 20036.

Konsulatui Chicagoje: Consulate General of Australia, 111 E. Wacker Dr., Chicago, Ill. 60601.

Opozicijos vadui Australijos parlamente: Hon. Billy M. Snedden, QC., Parliament House, Canberra, ACT 2600, Australia.

Tokių pat reikalu rašyti Naujosios Zelandijos premjerui: Hon. Norman E. Kirk, Parliament Building, Wellington, New Zealand.

Taip pat rašyti ambasadai Washington: Mr. Lloyd White, Embassy of New Zealand, 19 Observatory Circle, N. W., Washington, D. C.

Abiejų kraštų konsulatams bei atstovybėms kituose miestuose ir valstybėse galima rasti telefonų knygose bei teirautis organizacijų padalinuose ir diplomatinėse tarnybų įstaigose.

Rašyti laiškus ir siųsti telegramas padeda Amerikos Lietuvių Taryba, 2606 W. 63rd St., Chicago, Ill. 60629. Tel. 778-6900. Telegramas padeda siųsti Margutis, 2422 W. Marquette Rd. Tel. GR 6-2242.

raius vadovėlių tobulinimo klausimais.

Stovyklautojai pagerbė partizanų ir Romą Kalantą, jo paveikslas papuoštas ažuolų lapų vainiku po plačiašakiu ažuolu. Jo garbei buvo paruoštas aukuras, ant kurio degė simbolinė ugnis. Jaunimas inscenizavo maldas ir giesmes, ypač nuo aukuro ugnies užsidegė žvakės. Pajudėjo išpūdinga eiseną su degančiomis žvakėmis prie paežerėje įruošto altoriaus, tėvas J. Vaišnys, SJ atnašavo šv. Mišias ir pasakė turiningą pamokslą. Jis išskėlė Romo Kalantos pasiaukojimą Lietuvos laisvei, kuris liepsnose degdamas šaukė: "Laisvės Lietuvai". Tai gyvas pavyzdys mūsų jaunimui kaip reikia mylėti savo tėvynę.

Rugpjūčio mėn. 17 d. vakare įvyko stovyklos atsivertimo pobūvis su iškiliais programais: Dainos, tautiniai šokiai, vaidyba, pasirodymai ir diplomų įteikimas. Subvomas baigtas Tautos himnu. Po programos vyko pabaigutinių nuotaikų vaisių šokiai.

Pabaiga

TRUMPAI

— Montė Sodeika išrinktas Bostono lituanistinės mokyklos Tėvų komiteto pirmininku. R. Brickienė — sek. A. Rastoniene — ižd. R. Dambrauskienė ir S. Kazlas — nariai.

— Ronaldas Baika, Boston, Mass., vedė panelę Paulą J. Maynihanaitę. Vestuvės buvo rugpjūčio 10 d.

— Bostono Ukrainiečių Centras pasiuntė protesto raštus Australijos valdžiai dėl neteisėto Pabaltijo kraštų pripažinimo Sov. Rusijai. To miesto tarybos narys Joe Tierney tuo reikalu pasiūlė rezoliuciją taryboje, kuri buvo priimta ir pasiūsta numatytioms Australijos įstaigoms. Tuo reikalu daug pasidarbavo Piliečių klubo sek. A. Matjoka, lietuviškos organizacijos ir jų vadovai. Bostono lietuvių kartu su kitomis grupėmis piketavo ten gastroliuojantį Bolšoj teatro baletą.

— Šv. Kazimiero parapij. mokykla, Worcester, Mass., pradės mokslo metus rugsėjo 4 d. Ses. kazimierietės joje moko ir lituanistikos dalykus. Speciali lituanistikos mokykla veikia šeštadieniais miesto ir apylinkės mokiniais. Mokyklą globoja kun. kleb. A. Micūnas. Lituanistinė mokykla veikia taip pat prie Aušros Vartų parapijos, globojama kun. kleb. A. Volungio.

— Richard Slaustas, savininkas Diamond Head restorano ir svetainės, 3321 West Columbus Ave. (Southwest Hwy.), paskyrė Naujųjų pikniko Laimės šuliniiu dovaną, kuri tikrai pradijins laimingą to pikniko dalyvų. Dilamond Head resto-

Vakaru Vokietijos kancleris Helmut Schmidt atostogauja šiaurinėje Vokietijoje.

HELP WANTED — FEMALE

Darbininkų Reikia

MAIDS

For Lake Shore Highrise. Permanent, 5 Day Week. Good working conditions. Good CTA Transportation.

ASK FOR ARLENE

In Linen Room

561-8500

HOUSEKEEPER

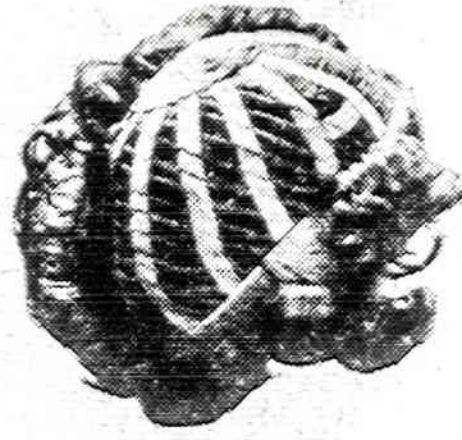
LIVE IN

Private room, bath, TV. Other help employed. Near north location. Recent references required. Must speak, read, write English. Good salary. 266-0482

BUSINESS CHANCES

Biznio Proga

PERUKAI DABAR MADOJE

Cia yra tas dar ant galvos neudėtas perukas, apie kurį lietuvių dabar daugiausia kalba. Jis yra puikiausiai suprojektuotas geriausiu plauku stiliumi žinovų. Jie parduodami už gamintojo kainą. Importuotojai kviečiami.

KREIPTIS

PAN-ASIA FASHION, INC.

21 West 38th Street,

15 Floor

NEW YORK, NY 10018.

Tel. (212) 221-1805

BRIGHTON PARKE

PARDUODAMI DVEJI NAMAI (mūrinis su 6 kambarių butu ir medinis su 4 ir 6 kambarių butais) su bučinės biznio. Savininkas parduos už geriausią pasiūlymą.

Telefonuoti 523-0591, MRS. BEST.

RENTING IN GENERAL

Nuomos

5 ROOM FLAT FOR RENT

2 BEDROOMS, NEAR NORTH

2 children or less.

1454 No. WIELAND

near North Ave. 1 block west of Wells.

MO 4-1216

ranas ir svetainė yra ištaigingas, bet nebrangi vieta šeimos išvykoms bei pobūviams, kur modernių laikų dvias derinasi su senomis vaishingumo bei gero patarnavimo tradicijomis. Jo buvęs partneris Paul Sakalauskas, dabar turintis Knight Inn svetainę, 69-tos ir Talman apylinkėje, taip pat pažadėjo Laimės šuliniiu dovaną. Naujųjų piknikas bus rugsėjo 8 d. Polonia Grove, 6404 Archer Ave. Visi maloniai kviečiami ir nuosirdžiai laukiami.

— Margučio piknikas rengiamas ateinančių sekmadienį, rugsėjo 1 d. Bučio sodyboje, Willow Springs, Ill. Visi maloniai kviečiami dalyvauti. (Pr.)

— Amerikos Lietuvių 8-to kongreso banketas įvyks šeštadienį, 1974 m. rugsėjo 28 d. 7:00 val. vak. Pick Congress viešbutyje. Bilietus jau galima įsigyti asmeniškai ar paštu pas banketo vedėją. Oną Gradinskienę, 2512 W. 47th St., Chicago, Ill. 60629. Tel. 778-6900. Kaina \$12.50 asmeniui. Kongreso dalyviai, organizacijos ir svečiai kviečiami dalyvauti. (Pr.)

— Sarysje su Australijos ir N. Zelandijos įvykiais rugpjūčio 30 d. 7:30 val. vak. (penktadienį), šaukiamas visų Čikagos organizacijų, spaudos ir radijo atstovų pasitarimas Alto raštineje, 2606 W. 63rd St. Taip pat primename, kad raštine šią savaitę dėl telegramų siuntimo atidaryta ir vakarais nuo 7 iki 9 val. vak.

Čikagos Lietuvių Taryba BIZNIERIAI, KURIE GARSINASI "NAUJENOSE" TUR GERIAUSIA PASISEKIMĄ BIZNYJE (Pr.)

REAL ESTATE

REAL ESTATE FOR SALE

Namai, Žemė — Pardavimui

REAL ESTATE FOR SALE

Namai, Žemė — Pardavimui

PASKOLOS PERKANT NAMUS, DAROMOS ILGIMIS TERMINAMS IR ZEMAIS NUOSIMCIAIS MENESINIAIS ISSIMOKIMAIMAIS

DEL VISU INFORMACIJU, KREIPKITES I

MUTUAL FEDERAL SAVINGS

PETRAS KAZANAUSKAS, Prezidentas

2212 W. Cermak Road Chicago, Ill. Virginia 7-7747

BUTŲ NUOMAVIMAS

NAMŲ PIRKIMAS - PARDAVIMAS - VALDYMAS - NOTARIATAS - VERTIMAI

VISU ROCIU DRAUDIMO AGENTORA

J. BACEVICIUS — BELL REALTY

INCOME TAX SERVICE

6455 So. Kedzie Ave. — 778-2233

DIDELIS SKLYPAS, 5 kamb. būgalo, 63 ir Whipple. Retas pirkiny

nebrangiai.

2 PO 6 SU 3 MIEGAMAIS. Svarus, geras teisinga kaina. Marquette Parke. Puiki progą lietuviui.

4 PO 5 ANT 40' sklypo Marquette Parko apyl. Naujas šildymas. Reikia sutvarkyti palikimą.

PENKI BUTAI IR 2 BIZNIO PATALPOS. Gražus namas Marquette Parko centre. Palikimas — reikia skubiai parduoti.

2 AUKSTU MŪRAS. Naujas gazu šildymas ir elektra. Alum. langai. 50' lotas. 2 auto garažas. Arti ofiso. \$30,000.

7 BUTU MŪRAS — 2 dideli ir 5 maži butai. Naujas gazu šildymas. Alum. langai. Blokas nuo parko. \$39,900.

10 BUTU MŪRAS Marquette Parke. Virš \$17,000 pajamų. Naujas gazu šildymas. Alum. langai. 2 auto mūro garažas. \$79,000.

PUIKUS MŪRO NAMAS ant platus lotu. 2 butai. Gražus 6 kambarių viršų ir 3 kambarių butas sausam besimante. Garažas. Arti parko. \$21,900.

2 BUTU 18 m. mūras. Atskiri šildymai. Alum. langai. Garažas. Platus lotas. Arti mūro. \$36,000.

2 BUTU didelis modernus mūras ir garažas. Naujas gazu šildymas. Air. cond. Marquette Parke. \$32,000.

8 KAMBARIU Cape Cod už Kedzie 1/2 bloko nuo parko. Irenagas beismanas. Platus lotas. Mūro garažas iš šono. \$34,000.

ČIA GERU GERIAUSIAI

5 KAMBARIU CAPE COD. Alum. langai, karpetai. Sausas beismanas. 50' lotas. 2 auto garažas. Turim rakta. Arti mūro. \$23,000.

2 BUTU MEDINIS 1 1/2 aukšto namas. 50' lotas. Naujas gazu šildymas. Garažas. Marquette Parke. \$15,500.

ISNUOMOTAS 2 BUTU MŪRAS — 2 po 5. Atskiri gazu šildymai. 2 bloko nuo Marquette parko. Reikia savininko. \$26,600.

2 AUKSTU MŪRAS. Naujas gazu šildymas ir elektra. Alum. langai. 50' lotas. 2 auto garažas. Arti ofiso. \$30,000.

7 BUTU MŪRAS — 2 dideli ir 5 maži butai. Naujas gazu šildymas. Alum. langai. Blokas nuo parko. \$39,900.

10 BUTU MŪRAS Marquette Parke. Virš \$17,000 pajamų. Naujas gazu šildymas. Alum. langai. 2 auto mūro garažas. \$79,000.

PUIKUS MŪRO NAMAS ant platus lotu. 2 butai. Gražus 6 kambarių viršų ir 3 kambarių butas sausam besimante. Garažas. Arti parko. \$21,900.

2 BUTU 18 m. mūras. Atskiri šildymai. Alum. langai. Garažas. Platus lotas. Arti mūro. \$36,000.

2 BUTU didelis modernus mūras ir garažas. Naujas gazu šildymas. Air. cond. Marquette Parke. \$32,000.

8 KAMBARIU Cape Cod už Kedzie 1/2 bloko nuo parko. Irenagas beismanas. Platus lotas. Mūro garažas iš šono. \$34,000.

VALDIS

REAL ESTATE

7051 So. Washtenaw Ave. RE 7-7200

BUTU NUOMAVIMAS, IVAIRUS DRAUDIMAI NAMU IR NEKILNOJAMO TURTO PIRKIMAS - PARDAVIMAS.

BALYS BUDRAITIS

BUD'S REAL ESTATE

4369 ARCHER AVE., CHICAGO

TEL. — 254-5554

BUILDERS AND CONTRACTORS

Namų Statyba ir Remontas

HEATING CONTRACTOR

Irenagu mieste ir užmiesty naufus ir perstatu senus visu rūšių namo apšildymo pečius, air-conditioning, vandens boilerius ir stogu rinas (gutters). Dirbu greit, sąžiningai ir garantuotai.

DOMAS ZUKAUSKAS

4444 So. WESTERN AVE.

Chicago, Ill. 60609. Tel. VI 7-3447

M. A. SIMKUS

Real Estate, Notary Public.

INCOME TAX SERVICE

4259 S. Maplewood, Tel. 254-7450

Beto daromi ir liudijami vertimai. Pildomi pilietybės pareiškimai ir kitoki blaikai.

DEMESIO

\$2—80 M. AMŽIAUS VAIRUOTOJAI

Tiktai \$104 metams automobilio Liability apdraudimas.

Teptis:

A. LAURAITIS

4445 So. ASHLAND AVE.

523-3775

Siuntiniai į Lietuvą

ir kitus kraštus

P. NEDZINSKAS, 4065 Archer Ave.

Chicago, Ill. 60632 Tel. YA 7-5980

TERRA

Brangenybės, Laikrodžiai, Dovanos visoms progoms.

3237 WEST 63rd ST., CHICAGO

Teief. 434-4660

A. G. AUTO REBUILDERS

Cia automobiliai išlyginami ir nudažomi. Darbas atliekamas sąžiningai ir gerai, prityrusiu darbininku.

Kainos nebrangios.

3518-24 W. 63rd Street, Chicago, Ill.

TEL. — 776-5888

Anicetas Garbauskas, sav.

Didžiausias kailių pasirinkimas

pas vienintelį lietuvių kailininką Chicagoje

NORMANA BURŠTEINA

Tel. 263-5826

(įstaigos) ir

677-8489

(buto)

185 North Wabash Avenue

2nd Floor Chicago, Ill. 60601

SIUNTINIAI Į LIETUVĄ

VYTAUTAS ZUKAUSKAS — MARIA NOREIKIENĖ

2608 West 69th St., Chicago, Ill. 60629. • Tel. WA 5-2787

Didelis pasirinkimas įvairių prekių.

AUTOMOBILIAI, ŠALDYTUVAI, MAISTAS, PINIGAI.

MOVING — Apdraustas perkraustymas

Pigus ir sąžiningas patarnavimas. Naujais kraustymo įrankiais. Ilgų metų patyrimas.

AL NAUJOKAITIS

2022 W. 69 ST., CHICAGO, ILL. 60636. Tel. WA 5-9209

SIUNTINIAI Į LIETUVĄ

Cosmos Parcels Express Corp.

MARQUETTE GIFT PARCELS SERVICE

2501 W. 69th St., Chicago, Ill. 60629. — Tel. WA 5-2737

3333 So. Halsted St., Chicago, Ill. 60608. — Tel. 254-3320

Įvairių prekių pasirinkimas: motociklai, šaldytuvai, automobiliai, maistas, dolieriniai Certifikatai.

V. VALANTINAS

JUBILIEJINIŲ METŲ NAUJŲ SKAITYTOJŲ VAJUS

NAUJENOMS šiemet suėjo 60 metų. Minint tą sukaktį, gerbiant pirmojo Amerikos lietuvių dienraščio steigėjų bei lietuviškos spaudos pirmūnų ir atliekant būtinas pareigas amžinam lietuvių išlikimui skelbiamas Naujųjų platintojų vajus.

NAUJENOS tvirtai stovi ir kovoja už Lietuvos ir pavergtų lietuvių laisvę, neidamos ir nesidėdamos į sandėrius su okupantais ar jų įgaliojais.

NAUJENOS palaiko visas lietuvių demokratines grupes, jų bendras institucijas ir remia visų lietuvių bendruosius darbus bei tikslus.

NAUJENOS atstovauja tiliąją lietuvių daugumą šiais pasimetimo, retorikos ir politinių iliuzijų laikais. Jos yra visoms idomos, naudingos ir reikalingos, net būtinos. Ne veltui, geros draugijos girti Naujienas yra mada. Lai ta mada tampa jas prenumeruoti.

Todėl Naujųjų vadovybė ir Vajaus komisija Jubiliejinių metų proga skelbdama platintojų vajų kreipiasi į visus lietuvių pasekti lietuviškos spaudos pirmūnų pavyzdžiais užsiprenumeruojant Naujienas tikslu sudaryti grandinę tolimiesiems darbams ne tik laikraščio, bet ir visos išvilytos, taip pat pavergtų Lietuvos ir jos žmonių gerovei, siekiant visuotinio lietuvių reikalų renesanso.

KAINUOJA: Chicagoje ir Kanadoje metams — \$24.00, pusei metų — \$13.00, trims mėn. — \$7.50, vienam mėn. \$3.00. Kitose JAV vietose metams — \$22.00, pusei metų — \$12.00, vienam mėn. — 2.50. Užsieniuose — \$25.00 metams. Susipažinimui siunčiama savaitė nemokamai.

Prašoma naudoti žemiau esančią atkarpą.

NAU